

Beslutsunderlag
Styrelsen 201127

Handläggare: Peter Nilsson, Malin Olsson,
Karin van der Salm

Telefon: 031-64 73 74
E-post: peter.nilsson@gryaab.se

Gryaabs budget, verksamhetsplan och mål 2021

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

Gryaabs Budget 2021 enligt bilaga 1-4 fastställs.

Gryaabs verksamhetsplan enligt bilaga 5 för 2021 fastställs.

Gryaabs mål för 2021 enligt bilaga 7 fastställs.

Sammanfattning

Av Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll följer att bolaget ska utarbeta budget med utgångspunkt från Kommunfullmäktige i Göteborgs budgetbeslut, reglementen och ägardirektiv/bolagsordning samt andra styrande dokument. Bolaget ska fatta beslut om budget för det kommande året senast den sista december. Bolagsstyrelsen ska enligt samma riktlinjer även upprätta en verksamhets-/affärsplan. Arbetet med att ta fram verksamhets-/affärsplanen ska inledas snarast efter det att kommunfullmäktige beslutat om budget för nästkommande år och ska därefter fastställas senast i februari månad.

Gryaab AB har tagit fram ett förslag till budget, verksamhetsplan och mål för 2021. Bolagets samlade riskbild och interna kontrollplan, som enligt ovan nämnda riktlinje, ska tas fram i samband med budget hanteras i ett separat ärende.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Budgeten för år 2021 innebär att Gryaab redovisar ett positivt resultat med 12,5 mkr. Det utgör en avvikelse från tidigare budgetar som lagts för ett nollresultat. Gryaab står under kommande år inför stora investeringar till följd av programmet Nya Rya. Vinstmedlen som skapas ska fonderas i en investeringsfond till framtida investeringar. En avsättning till en investeringsfond innebär för bolaget att framtida kapitalkostnader sjunker vilket har en positiv inverkan på kassaflöde och framtida avgiftsutveckling.

Gryaabs mål för 2021 innehåller en huvudrubrik för ekonomisk hållbarhet. Målen fokuserar på att hålla Gryaabs kostnader under kontroll, förbättra resultatet av utvecklingen av egna intäkter samt säkerställa finansieringen för Gryaabs framtida investeringar. Genom målen säkras att Gryaab kan uppnå ett positivt resultat för 2021 och att Gryaabs delägare ges den information som behövs för att kunna fatta beslut inför kommande investeringar.

Bedömning ur ekologisk dimension

Gryaabs mål för 2021 innehåller två huvudrubriker med koppling till den ekologiska dimensionen. Förutom de mål som är direkt kopplade till Gryaabs huvuduppdrag och de biprodukter som skapas i och med det finns mål som åsyftar minskad klimatpåverkan, minskad kemikalieanvändning och minskad energianvändning. Under rubriken social hållbarhet ligger även ett mål som är kopplat till att sprida information om Gryaabs grunduppdrag. Genom de uppdrag och aktiviteter som kopplas till Gryaabs förväntas en minskad klimat- och miljöpåverkan.

Bedömning ur social dimension

Gryaabs mål för 2021 innehåller en huvudrubrik för social hållbarhet. Målen handlar bl.a. om likabehandling, god psykosocial arbetsmiljö, att skapa nöjda medarbetare och att säkerställa kompetensförsörjning. Målen åsyftar bl.a. att Gryaab ska vara en arbetsgivare med goda arbetsvillkor.

Samverkan

Ärendet har behandlats på samverkansgruppsmöte den 20 november 2020.

Bilagor

1. Budget 2021 - resultaträkning för Gryaab AB
2. Budget 2021 - kostnad per ansvar
3. Budget 2021 - ekonomisk långtidsplan 2021-2031
4. Budget 2021 – ekonomisk långtidsplan 2021-2031 i text
5. Gryaabs verksamhetsplan
6. Verksamhetsplaner per avdelning
7. Gryaabs mål för 2021

Ärendet

Ärendet utgör förslag till budget, verksamhetsplan och mål för bolaget för 2021.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Av Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll följer att bolaget ska utarbeta budget med utgångspunkt från Kommunfullmäktige i Göteborgs budgetbeslut, reglementen och ägardirektiv/bolagsordning samt andra styrande dokument. Bolaget ska fatta beslut om budget för det kommande året senast den sista december. Bolagsstyrelsen ska enligt samma riktlinjer även upprätta en verksamhets-/affärsplan. Arbetet med att ta fram verksamhets-/affärsplanen ska inledas snarast efter det att kommunfullmäktige beslutat om budget för nästkommande år och ska därefter fastställas senast i februari månad.

Gryaab AB har tagit fram ett förslag till budget, verksamhetsplan och mål för 2021. Bolagets samlade riskbild och interna kontrollplan, som enligt ovan nämnda riktlinje, ska tas fram i samband med budget hanteras i ett separat ärende.

Budget 2021

Intäkter

Gryaabs styrelse fattade den 23 oktober 2020 rambeslut om att Gryaabs avgifter skulle budgeteras till 333 mkr. Ökningen, med 5 mkr, följer den långtidsprognos som styrelsen beslutade om i budget för 2020. Övriga intäkter förväntas sjunka med 18 % jämfört med budgeten för 2020 vilket främst beror på minskade intäkter från biogas till följd av ett nytt avtal med Göteborgs Energi.

Personalkostnader

Den totala personalkostnaden för 2021 är budgeterad till 94,8 mkr vilket är en ökning med 7,4 mkr jämfört med budgeten för år 2020. Ökningen beror främst på ökade kostnader till följd av Nya Rya.

Verksamhetskostnader

Gryaabs verksamhetskostnader för 2021 är budgeterade till 177,2 mkr vilket är en ökning med 7,6 mkr jämfört med 2020. Kostnadsökningen beror främst på planerad tömning och kontroll av rötkammare, ökade kostnader för mottagande av förorenat slam och start av programmet Nya Rya.

Finansiella kostnader

Gryaabs avskrivningar är budgeterade till 71,3 mkr och Gryaabs räntekostnader till 12 mkr. I budgeten för 2020 budgeterades avskrivningarna till 92,9 mkr och räntan till 19,6 mkr. Minskningen beror på minskad investeringstakt, att Gryaab löst in ett lån på 100 mkr och sänkt ränta från Göteborgs koncernbank.

Resultat

Budgeten för år 2021 innebär att Gryaab redovisar ett positivt resultat med 12,5 mkr. Det utgör en avvikelse från tidigare budgetar som lagts för ett nollresultat. Vinstmedlen som skapas ska fonderas i en investeringsfond till framtida investeringar vilket är möjligt enligt 30 § lagen om allmänna vattentjänster.

Ekonomiskt mål för 2021 avseende drift- och investeringsverksamheten

Budgeten för året 2021 innebär att Gryaab redovisar ett positivt resultat på 12,5 mkr vilket kommer att användas till framtida investeringar. Gryaabs driftkostnader kommer, förutom de merkostnader som utredningen av Nya Rya ger, att ha en normal kostnadsutveckling.

Under 2021 planeras följande investeringar (både re- och nyinvesteringar) att genomföras:

- Effektivare avställning av bassänger genom väl fungerande tömningssystem
- Ökad kapacitet och redundans, finrenshantering
- Rivning av Bräcke skorsten, säkerställa fortsatt god ventilation
- Säkerställa kostnadseffektiv drift av luftning av Aktiv slambassänger
- Genomföra etapp 2 i pågående projekt Vakuum IN
- Inspektera rötkammare 1 och säkerställa omrörning
- Säkerställa bra fakturaunderlag med installation av ny bilvåg för slamtransport
- Mindre underhållsinvesteringar

Ovan nämnda investeringar beräknas till sammanlagt cirka 70 mkr.

Förändringar av det ekonomiska målet under löpande budgetår kan endast ske på initiativ från bolagsstyrelsen och förutsätter ett styrelsebeslut.

Investeringsprognos 2021-2031

Prognosen för perioden 2021-2031 är en avskrivningsgrundande investeringsnivå på 953 mkr. Det innebär att Gryaabs kostnader för avskrivningar förväntas bli 71 mkr 2021, 75 mkr 2022 för att sedan öka till 89 mkr år 2025. I slutet av perioden bedöms avskrivningarna uppgå till 80 mkr.

Verksamhetsplan

Verksamhetsplanen innehåller en verksamhetsbeskrivning, mål och uppdrag för 2021 och nödvändiga förutsättningar för att klara uppdraget.

Mål 2021

Förslag till Gryaabs mål tas fram under hösten och fastställs av Gryaabs styrelse i november i samband med fastställande av Gryaabs budget för kommande år. Gryaabs mål är framtagna med utgångspunkt i Gryaabs inriktningsdokument som tas fram och fastställs av styrelse årligen i juni. Gryaabs mål har även tagit hänsyn till Göteborgs Stads budgets övergripande mål samt övergripande verksamhetsmål för 2021. För 2021 har Gryaab inte fått några indikatorer för de övergripande verksamhetsmålen. Gryaab har inte heller fått några uppdrag i Göteborgs Stads budget.

Gryaabs mål följs upp kvartalsvis genom Gryaabs ordinarie måluppföljning samt genom delårsrapporter i mars och augusti samt årsrapport i februari.

Gryaabs mål för 2021 är uppdelade under fem huvudrubriker:

- Gryaabs huvuduppdrag
- Resurshushållning i det cirkulära samhället
- Ekonomisk hållbarhet
- Social hållbarhet
- Framtida utmaningar

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser årligen återkommande frågor som budget, verksamhetsplan och mål för 2021. Gryaab bedömer inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Gryaabs ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendeberedning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Bolagets bedömning

Gryaab har lämnat förslag på budget, verksamhetsplan och mål för 2021. Budget och verksamhetsplan tar sin utgångspunkt i ägardirektiv, bolagsordning, Gryaabs miljötillstånd och gällande regler inom bolagets verksamhetsområde. Bolagets samlade riskbild och interna kontrollplan som ska tas fram i samband med budget hanteras i ett separat ärende. Styrelsen föreslås fastställa budget, verksamhetsplan och mål för 2021.

Budget - Resultaträkning 2021

Enhet: Tkr

Kontogruppering	Budget 2021	Budget 2020	Förändring	P9 - 2020	Utfall 2019
- Taxor och avgifter	333 000	328 000	1,52%	328 000	325 000
- Övriga intäkter	34 000	41 333	-17,74%	39 420	43 135
Summa Nettoomsättning	367 000	369 333	-0,63%	367 420	368 135
- Övriga rörelse intäkter	820	35	2242,86%	4 420	572
Summa Övriga rörelseintäkter	820	35	2242,86%	4 420	572
Summa Rörelseintäkter	367 820	369 368	-0,42%	371 840	368 707
- Kemikalier	-27 615	-25 595	7,89%	-28 249	-26 706
- Reservdelar / förbrukningsmaterial	-6 203	-7 285	-14,85%	-6 539	-5 239
- Entreprenader	-7 241	-4 690	54,39%	-3 184	-9 415
- Fastighetskostnader	-13 055	-12 672	3,02%	-12 776	-10 175
- Energi / Vatten	-38 436	-37 586	2,26%	-38 036	-37 318
- Slamtransporter	-24 000	-24 000	0,00%	-24 500	-24 983
- Konsultarvoden	-14 647	-14 781	-0,91%	-14 043	-11 842
- Övriga externa kostnader	-46 054	-42 981	7,15%	-42 058	-39 593
Summa Övriga verksamhetskostnader	-177 251	-169 590	4,52%	-169 385	-165 271
- Löner / Arvoden / Kostnadersättningar	-62 541	-56 936	9,84%	-56 126	-54 999
- Sociala avgifter / Pensionskostnader	-28 839	-27 360	5,41%	-26 586	-25 959
- Övr personalkostnader	-3 390	-3 110	9,00%	-2 159	-3 081
Summa Personalkostnader	-94 770	-87 406	8,43%	-84 871	-84 039
- Avskrivningar	-71 300	-92 850	-23,21%	-91 486	-100 749
Summa Avskrivningar	-71 300	-92 850	-23,21%	-91 486	-100 749
Övriga rörelsekostnader	0	0		-70	-46
Summa rörelsens kostnader	-343 321	-349 846	-1,87%	-345 812	-350 105
- Övr ränteint o likn respost	0	145	-100,00%	145	248
- Räntekostnader o likn respost	-12 003	-19 661	-38,95%	-13 208	-21 466
Summa Finansnetto	-12 003	-19 516	-38,50%	-13 063	-21 218
Resultat före bokslutdispositioner	12 496	6		12 965	-2 616
Bokslutsdispositioner	-12 496				2 407
Summa Resultat	0	6	-100,00%	12 965	-209

Kostnadsbudget 2021 per Ansvar

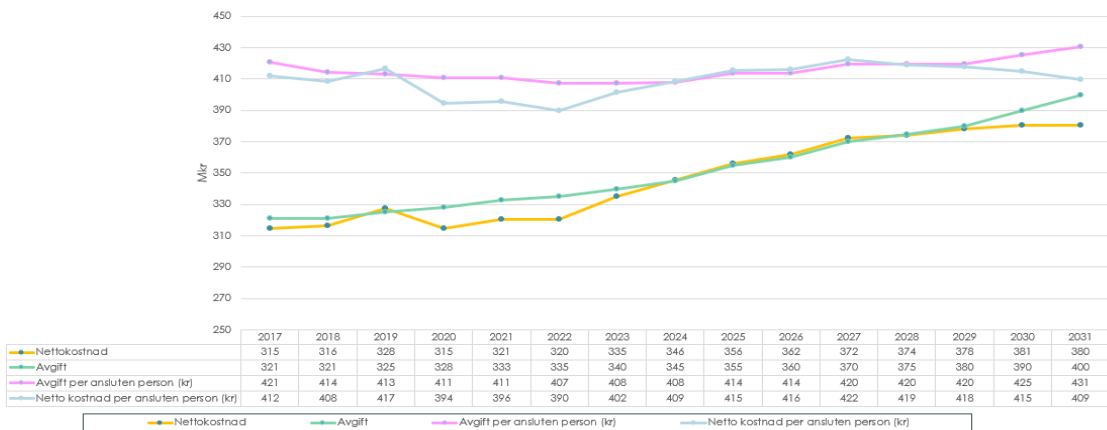
År: 2021 - Period: 01 - 12 - Konto: Resultat - Enhet: Tkr

Ansvar	Budget 2021	Budget 2020	Diff %	Prognos - 2020	Utfall 2019
Gryaab - TOTALT	-343 321	-349 846	-1,9%	-345 812	-350 105
Ansvarsstruktur					
Företagsledning	-4 339	-4 780	-9,2%	-4 446	-4 894
Internkontroll/arbetsmiljö	-470	-5	9300,0%	-520	-413
Utveckling, kvalitet och miljö	-9 717	-10 711	-9,3%	-10 241	-9 888
Projekt och planering	-9 926	-11 465	-13,4%	-14 776	-12 033
Stab	-7 279	-6 759	7,7%	-7 553	-8 235
Teknisk försörjning	-63 679	-63 129	0,9%	-60 706	-56 443
Tunnlar	-8 815	-8 605	2,4%	-7 855	-10 298
Drift	-139 040	-131 701	5,6%	-133 306	-133 662
Nya Rya	-14 740	-		-	-
Gemensamma kostnader	-85 316	-112 691	-24,3%	-106 409	-114 239

Ekonomisk långtidsplan GRYAAB 2021-2031, Verksamhetsplan och budget 2021

	Resultat	Resultat	Resultat	Prognos	Budget	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend
År	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Antal personer ansluten	763 064	774 905	786 746	798 588	810 429	822 270	834 111	845 953	857 794	869 635	881 476	893 318	905 159	917 000	928 841
Avgift per ansluten person (kr)	421	414	413	411	411	407	408	408	414	414	420	420	420	425	431
Avgift till anslutna kommuner	321	321	325	328	333	335	340	345	355	360	370	375	380	390	400
Ovriga intäkter	44	42	42	44	35	35	36	38	39	40	41	42	44	44	45
Driftskostnader	-231	-235	-246	-254	-272	-269	-278	-285	-290	-286	-281	-287	-292	-298	-304
Avskrivningar	-102	-100	-101	-92	-71	-75	-79	-83	-89	-99	-103	-98	-93	-84	-78
Finansnetto	-26	-24	-23	-13	-12	-12	-13	-15	-16	-17	-30	-32	-36	-42	-44
Totala nettokostnader Mkr	-315	-316	-328	-315	-321	-320	-335	-346	-356	-362	-372	-374	-378	-381	-380
Netto kostnad per ansluten person (kr)	-412	-408	-417	-394	-396	-390	-402	-409	-415	-416	-422	-419	-418	-415	-409
Arligt resultat	6	5	-3	13	12	15	5	-1	-1	-2	-2	1	2	9	20
Avsättning/uttag till investeringsfond				-13	-12	-14	-4	45						-11	-22
Obeskattade reserver inkl. avsättning investeringsfond	90	94	91	104	117	131	136	91	89	87	85	86	88	97	95
Eget kapital (mkl. 78% av obesk.reserv.)	84	88	86	96	106	117	121	85	84	82	80	81	82	90	88
Avgiftsförändring			0	1%	2%	1%	1%	1%	3%	1%	3%	1%	1%	3%	3%

Avgift till anslutna kommuner 2021 - 2031 Mkr

B72002279

Ledningshandbok

3 Mål\Verksamhetsplan

Beskrivning gällande 2019-10-02 t o m 2021-10-01

Handläggare: Kristina Augustsson

Malin Olsson

Fastställare: Karin van der Salm

Gryaabs ekonomiska plan 2021-2031

Syfte

Syftet med den här beskrivningen är att redovisa Gryaabs ekonomiska plan mellan 2021 till och med 2031.

Omfattning

Beskrivningen omfattar elva år varav år 2021 avser kommande budget samt åren 2022 till 2031 avser långtidsplan.

Ansvar

Vd ansvarar för budget och den ekonomiska långtidsplanen.

Gryaabs ekonomiska plan 2021-2031

Gryaab AB upprättar varje år en ekonomisk plan för nästkommande år och 10 år framöver. Syftet med den ekonomiska planen är att ge Gryaabs styrelse och ägare information om Gryaabs framtida kostnadsutveckling och en indikation på vilken avgift som kan vara aktuell att debitera ägarkommunerna under de närmaste åren. Den ekonomiska planen ingår som en del av Gryaabs budget och revideras årligen i samband med budgetarbetet. Långtidsplanen revideras också i samband med omständigheter som innebär en väsentlig påverkan på bolagets verksamhet. Jämfört med föregående prognos har de framtida avgiftsnivåerna sänkts beroende på att bolaget har framförhandlat bättre räntevillkor vilket minskar upplåningskostnaderna.

Kostnader som anges i långtidsplanen är angivna i 2020 års penningvärde.

Budget verksamhetsår 2021

I budget för 2021 är avgiften till Gryaabs ägare satt till 333 mkr. I den ekonomiska planen föreslås följande avgiftsnivåer:

2021: +5 mkr till 333 mkr
2022: +2 mkr till 335 mkr
2023: +5 mkr till 340 mkr
2024: +5 mkr till 345 mkr
2025: +10 mkr till 355 mkr
2026: +5 mkr till 360 mkr
2027: +10 mkr till 370 mkr
2028: +5 mkr till 375 mkr
2029: +5 mkr till 380 mkr
2030: +10 mkr till 390 mkr
2031: +10 mkr till 400 mkr

Intäkter

En ökning av avgifterna från 2020 till 2021 till ägarkommunerna sker med 5 mkr. Ökningen följer tidigare långtidsprognos som beslutade senast i styrelse i oktober 2019. Gryaabs totala intäkter förväntas sjunka med 1,6 mkr jämfört med föregående års budget. Under året har Gryaabs tecknat ett nytt avtal avseende biogas med Göteborg Energi (GE) och nytt avtal förväntas ge försämrade biogasintäkter med 7 mkr. Nuvarande avtal är baserad på att Gryaab och GE delar 50/50 på GEs intäkter från biogasförsäljningen. Då GE är i förhandling om ett nytt kontrakt med extern kund ses i skrivande stund möjligheter till ökade intäkter under 2021 jämförd med lagt budget. Övriga intäkter förväntas vara i nivå med innevarande år.

Verksamhetskostnader

Under året förväntas verksamhetskostnader öka med 7,7 mkr. Kemikaliekostnaderna förväntas öka med 2 mkr. Entreprenadkostnader avseende befintlig anläggning förväntas öka med 2,5 mkr. Fastighetskostnader och energikostnader bedöms öka i nivå med inflationen, detsamma gäller även slamtransporter som genom en förbättrad TS-halt bedöms ligga i nivå med innevarande år. Underhållskostnaderna bedöms öka med 2 mkr. Övriga kostnader förväntas vara i nivå med årets kostnader.

Nya Rya

Med start 2021 har ett nytt ansvarsområde tillkommit, som avser utredning av komplettering av befintliga anläggningsdelar. Verksamhetskostnaderna för detta bedöms till 13 mkr för nästkommande år, varav 6,5 mkr avser externa kostnader och 6,5 mkr avser interna tjänster köpta från andra avdelning inom Gryaab. Avdelningarna har budgeterat detta som intäkt på respektive ansvarsområde. En utförlig beskrivning av Nya Rya beskrivs längre ned i dokumentet.

Personalkostnader

Personalkostnader för budgetåret förväntas öka med 7,3 mkr, vilket till stor del kan kopplas till utredningen Nya Rya. Bemanningen ökas med 8 tjänster mot föregående års budget. Löneökningarna är budgeterade till 2% för nästa år. Ökningen är relativ lite då den interna bemanning som behövs för Nya Rya ger en intäkt till avdelningen.

Avskrivningar

Avskrivningarna för året 2021 bedöms bli 20 mkr lägre än 2020 års avskrivningar. Främsta orsak till detta är att de investeringar som gjordes under förra seklet börjar bli färdigavskrivna och vi har inte investerat i motsvarande takt. I långtidsplanen finns det ett antal större investeringar som gör att avskrivningarna kommer öka längre fram.

Finansiella intäkter o kostnader

Under innevarande år har Gryaab löst ett sista kvarvarande lån på 100 mkr, och har nu enbart en checkkredit mot Göteborgs Stad, det innebär för bolaget kraftigt sjunkande räntor. För året bedöms en förbättring med 7 mkr mot föregående budget. Medelräntan för året 2021 beräknas till 1%. Även att bolaget har ett positivt kassaflöde bidrar till minskade räntekostnader

Resultat

Budgeten för året 2021 innebär att Gryaab redovisar ett positivt resultat på 12,5 mkr, förutsatt att normal verksamhet kommer att råda. Brukligt är att Gryaab budgeterar för ett noll-resultat. Eftersom bolaget står inför stora investeringar kommande år avser Gryaab att använda den uppkomna vinsten för att delfinansiera kommande investeringar.

Gryaabs framtida kostnader för avskrivningar styrs av pågående och planerade investeringar. Dessa innefattar projekt som beskrivs i avsnittet Investeringsprognos 2021–2031.

Ekonomiskt mål för 2021 avseende drift- och investeringsverksamheten

Budgeten för året 2021 innebär att Gryaab redovisar ett positivt resultat på 12,5 mkr vilket kommer att användas till framtida investeringar. Gryaabs driftkostnader kommer, förutom de merkostnader som utredningen av Nya Rya ger, att ha en normal kostnadsutveckling.

Under 2021 planeras följande investeringar (både re- och nyinvesteringar) att genomföras:

- Effektivare avställning av bassänger genom väl fungerande tömningssystem
- Ökad kapacitet och redundans, finrenshantering
- Rivning av Bräcke skorsten, säkerställa fortsatt god ventilation
- Säkerställa kostnadseffektiv drift av luftning av Aktiv slambassänger
- Genomföra etapp 2 i pågående projekt Vakuum IN
- Inspektera röt-kammare 1 och säkerställa omrörning
- Säkerställa bra fakturaunderlag med installation av ny bilvåg för slamtransport
- Mindre underhållsinvesteringar

Ovan nämnda investeringar beräknas till sammanlagt cirka 70 mkr.

Förändringar av det ekonomiska målet under löpande budgetår kan endast ske på initiativ från bolagsstyrelsen och förutsätter ett styrelsebeslut.

Investeringsprognos 2021–2031

Nedan beskrivs pågående investeringar samt vilka ny- och reinvesteringar av större omfattning som är planerade fram till 2031.

Pågår

- Ny renshanteringsutrustning efter grovgaller, 10 mkr, bedömt färdigställande 2021
- Uppgradering av el- och styrsystem, 13 mkr, bedömt färdigställande 2022
- Diverse mindre projekt, cirka 10 mkr

Planerade nyinvesteringar

- Dubblering av dykarledning Mölndalsån, cirka 150 mkr, idrifttagning 2026
- Åtgärder inpumpningskapacitet, ca 400 mkr, idrifttagning 2026
- Åtgärder slamdirektiv, ca 65 mkr, idrifttagning 2026/2027
- Ombyggnation biobäddar, ca 400 mkr, idrifttagning 2026/2027
- Övriga mindre projekt, cirka 50 mkr, över hela perioden

Planerade större underhållsinsatser (reinvesteringar)

- Reservdel till inloppspumpar, ca 6 mkr, 2021
- Nya kompressorer till Aktiv slam, 40 mkr, bedömd idrifttagning i 2022
- Luckor, ca 30 mkr, idrifttagning 2022
- Elöversyn Försedimentering, ca 6 mkr, idrifttagning 2022
- Nya grovgaller, ca 20 mkr, idrifttagning 2022
- Luftare och omrörare till Aktiv slam, ca 40 mkr, idrifttagning 2023

Kompletterande anläggningsdelar

- Nya Rya, investeringsvolym 3,5 till 5,5 miljarder kr, idrifttagning 2036

Den 29 januari 2020 fattade Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslut om ett nytt miljötillstånd för Ryaverket. Tillståndet planeras tas i anspråk 1 januari 2021 och det gäller till och med 31 december 2036. I villkoren ingår att Gryaab inom 5 år, senast i mars 2025, ska redovisa en plan för hur reningsverket kan byggas ut för att ytterligare minska utsläppen till recipienten, Rivö fjord. De utsläppsnivåer som ska uppnås efter utbyggnaden ska vara i samklang med de utsläppskrav som nyligen införts för de större avloppsreningsverken i Stockholm.

Arbetet kring utredningarna av en utbyggnad av Ryaverket har inletts och en organisationsplan har formerats i Gryaab organisationen. Programmet benämns Nya Rya och en programledare har anställts fr o m 9 november 2020 för att leda och samordna arbetet. Ett antal olika delutredningar ingår och de måste bedrivas parallellt för att ett samlat resultat ska kunna redovisas 2025.

Utredningarna kring utbyggnaden av Ryaverket ska 2025 nått så långt att en programhandling med nya reningsprocesser, fysisk utformning och beskrivning av miljökonsekvenser kan redovisas. I programhandlingen ska ingå en genomförandeplan som inkluderar tidplan, organisation, kostnadskalkyl och underlag för fortsatt projektering.

Den totala kostnaden för utredningarna bedöms till 30–60 miljoner kr fördelade på de fem åren som utredningen avser. Summan avser både intern och extern tid. För verksamhetsåret 2021 uppgår budgeten för programmet till 13 mkr varav 6,5 mkr är personalkostnader och 6,5 mkr i konsulter och tjänster. Då inte allt personal som ingår i Nya Rya ersätts i linjeorganisation är nettokostnaden för Nya Rya 11,5 mkr

Investeringsbeslut planeras kunna tas 2028. Från nu till och med mars 2025 pågår förstudien. Förstudien belastar Gryaabs resultat årsvis. Mellan 2025 till och med 2026 genomförs förprojekteringen och delinvesteringsbeslut vid behov. Förprojekteringskostnaderna uppskattas till 200 till 400 mkr, vilka lyfts in i investeringsbudgeten om investeringsbeslut tas. Utgifterna för Nya Rya de närmaste 10 åren, förutsatt att Gryaabs styrelse och ägarna tar de nödvändiga beslut,

uppskattas till ca 2 000 mkr

2021: 13 mkr
 2022: 15 mkr
 2023: 15 mkr
 2024: 15 mkr
 2025: 40 mkr
 2026: 100 mkr
 2027: 100 mkr
 2028: 160 mkr
 2029: 500 mkr
 2030: 500 mkr
 2031: 500 mkr

Summering investeringsprognos

Efter sannolikhetsbedömning ger detta en total avskrivningsgrundande investeringsnivå på 953 mkr för hela perioden 2021-2031. Det innebär att Gryaabs kostnader för avskrivningar förväntas bli 71 mkr 2021 till 75 mkr 2022 för att sedan öka till nivån 89 mkr år 2025. I slutet av perioden bedöms avskrivningarna uppgå till 80 mkr.

Gryaab genomför årligen en analys avseende de ekonomiska riskerna. I den fångas risken för avvikelse avseende investeringarna upp samt vilka risker som kan påverka prognosen.

Gryaabs avgifter och obeskattade reserver 2011–2021

Av tabellen nedan framgår att Gryaabs egna kapital till stor del byggdes upp mellan 1991–1998 under den tid då den första utbyggnaden för bättre kväverening genomfördes. 1998, då det egna kapitalet hade ökat till nästan 140 mkr, fattade Gryaabs dåvarande styrelsebeslut om att underbudgetera verksamheten för att minska det egna kapitalet till en nivå på cirka 75 mkr. Det tillfälliga överskottet som genereras främst 2020 – 2021 avser att användas till kommande nyinvesteringar, ett utrymme för detta medges i VA-lagen.

Gryaabs avgifter och obeskattade reserver 2010 - 2021

År	Beslutad avgift (mkr)	Obeskattade reserver (mkr)
2011	241	108
2012	259	92
2013	270	67
2014	296	69
2015	300	69
2016	307	83
2017	321	90
2018	321	94
2019	325	92
2020	328	104
2021	333	117

Långtidsplan 2022 – 2031

Ovan har Gryaabs framtida investeringsbehov beskrivits, och för kommande år är det främst investeringarna som påverkar avgiftsutvecklingen. Kapitalkostnader såsom avskrivningar och ränteutgifter svarar för ca 1/3 del av Gryaabs kostnader. Verksamhetskostnaderna för befintlig anläggning bedöms öka i takt med inflationen över åren. Däremot behövs det både interna och externa resurser för utveckling av kompletterande anläggningsdelar. I årets långtidsplan har vi justerat ned räntan då vi bedömer att räntenivåerna kommer att vara fortsatt låga kommande år. I den befolkningsprognos som är framtagen kommer kostnaden per ansluten person att öka från 396 kr / person 2021 till 409: - /2031.

Gryaabs avgifter och obeskattade reserver, prognos 2022-2031

För de kommande åren förväntas Gryaab redovisa positiva resultat, beroende på att kostnaderna för avskrivningar sjunker kraftigt mellan 2021- 2024. Gryaab har framtida förväntade

investeringskostnader och för att få en kontinuerlig avgiftskurva föreslås att de förväntade positiva utfallen avsätts till en investeringsfond, att använda vid kommande nyinvesteringar. Det innebär att den kommande avgiftsutvecklingen blir mer stabil

År	Beräknad avgift (mkr)	Obeskattade reserver (mkr)
2022	335	131
2023	340	136
2024	345	91
2025	355	89
2026	360	87
2027	370	85
2028	375	86
2029	380	88
2030	390	97
2031	400	95

Fastställd av Gryaabs styrelse 2020-11-27

Karin van der Salm

Verksamhetsplan Gryaab AB 2021

1 Syfte

Verksamhetsplanen beskriver Gryaabs verksamhet samt de utmaningar som bolaget står inför. Planen är ett underlag för budgetarbetet för 2021 och visar på det som påverkar eller kan komma att påverka verksamheten på längre sikt. Genom att blicka framåt finns möjligheten att i ett tidigt stadie skapa förutsättningar för att möta utmaningar på ett effektivt sätt.

2 Omfattning

Beskrivningen omfattar:

- Verksamhetsbeskrivning
- Mål och uppdrag för 2021
- Förutsättningar 2021

3 Ansvar

Vd ansvarar för att analysen genomförs årligen.

4 Verksamhetsbeskrivning 2021

Gryaab är ett regionalt aktiebolag som ägs av kommunerna Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille och Bollebygd. Göteborgs stad är den största ägaren (71 procent). Gryaabs styrelse utgörs av förtroendevalda politiker som tillsätts av ägarna.

Gryaabs uppdrag formuleras i ägardirektivet och kan kortfattat sammanfattas enligt följande:

Gryaab ska på ett kostnadseffektivt sätt införa och driva system som samlar in och behandlar ägarnas avloppsvatten. Gryaab ska också medverka i en hållbar samhällsutveckling och ta vara på de resurser som finns i avloppsvattnet. Verksamheten finansieras av avgifter som debiteras de anslutna kommunerna och genom övriga intäkter.

Gryaab ansvarar i dagsläget för avledning och behandling av avloppsvatten från sju av ägarkommunerna, Bollebygd förväntas anslutas år 2023. Den totala anslutningen uppgår för närvarande till cirka 790 000 personer exklusive övrig anslutning i form av industrier och verksamheter.

Avledningen av kommunernas avloppsvatten sker via självfall i bergtunnlar som Gryaab äger och förvaltar. Rening av avloppsvattnet sker vid reningsanläggningen Ryaverket där också slam avskiljs och behandlas. Efter avvattning vidarebehandlas slammet via blandning eller kompostering för att framställa anläggningsjord och gödsel. Efter kemisk och biologisk rening leds det renade vattnet ut till Göta älv. I verksamheten ingår dessutom en slamlagringsyta vid Vikan samt en slambehandlingsanläggning vid Syrhåla (ej i aktivt bruk).

Efter rening vid Ryaverket kan Göteborg Energi pumpa en del av vattnet till sin värmepumpsanläggning. Här utvinns värmen i det renade avloppsvattnet. Sedan återförs vattnet till Gryaab innan det leds ut till Göta älv, via Gryaabs utloppstunnel.

Gryaab producerar och levererar också stora mängder biogas till Göteborg Energi som uppgraderar gasen till fordonsgas. Gryaab tar emot och behandlar organiskt rötbart avfall, slam samt avloppsvatten från slutna tankar.

Verksamheten är tillståndspliktig enligt miljöbalken och ett antal miljökrav och villkor är fastställda för verksamheten. De viktigaste miljövillkoren gäller utsläpp av organiskt material (BOD) samt näringsämnen kväve och fosfor till havet. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för verksamheten.

2021 tar Gryaab ett nytt miljötillstånd i anspråk. Det innebär att Gryaab har villkor både i form av koncentrationer (halt i utgående avloppsvatten) samt mängdkrav i form av antal ton utsläpp av fosfor, BOD och kväve per år på ett rullande treårsmedelvärde. Gryaab bedömer, utifrån flödesprognosen från ägarna, att verksamheten klarar att uppfylla villkoren fram till 2030 med befintlig anläggning. En tidig bedömning är att anläggningen även klarar att uppfylla villkoren även fram till 2036. Detta kommer dock att studeras, simuleras och bedömas mer ingående under 2021.

5 Mål 2021

Gryaabs styrelse fastställer Gryaabs mål för 2021 i samband med budgeten. Gryaabs mål är framtagna med utgångspunkt i Gryaabs inriktningsdokument som tas fram och fastställs av styrelse årligen i juni. Gryaabs mål har även tagit hänsyn till Göteborgs Stads budgets övergripande mål samt övergripande verksamhetsmål för 2021.

Gryaabs inriktningsdokument där styrelsen tar fram och uppdaterar de inriktningar som ska styra verksamheten utgår från följande:

- Ägardirektiv
- De mål, inriktningar och uppdrag som berör bolaget i ägarnas budget för kommande år
- Andra styrande dokument från ägarna såsom till exempel miljöprogram, klimatprogram och kemikalieplan.
- Gryaabs samlade riskbild som även omfattar omvärldsanalys
- Gryaabs identifierade väsentliga miljöaspekter och bindande krav
- Intressent- och väsentlighetsanalys

Gryaabs mål framgår av dokumentet Gryaabs mål 2021.

5.1 Uppdrag utifrån mål 2021

Gryaabs mål för 2021 är uppdelade på fem huvudrubriker. Nedan beskrivs de uppdrag och åtgärder som ännu är planerade för att uppnå målen. Gryaab kommer att hålla styrelsen löpande informerad om tillkommande uppdrag i samband med ordinarie måluppföljning som sker kvartalsvis.

5.1.1 Gryaabs huvuduppdrag:

Reningen ska utföras på ett sätt som väl uppfyller Gryaabs miljötillstånd som gäller 2021-2036. Kopplat till det har Gryaab satt upp följande mål för reningsresultaten på årsbasis:

Halter:

- Årsmål: Reningsresultatet för kväve är < 7 mg/l
- Årsmål: Reningsresultatet för BOD är < 9 mg/l
- Årsmål: Reningsresultatet för fosfor är $< 0,25$ mg/l

- Tertiäl 2: Reningsresultatet för kväve är < 6 mg/l
- Tertiäl 2: Reningsresultatet för BOD är < 8 mg/l
- Tertiäl 2: Reningsresultatet för fosfor är $< 0,25$ mg/l

Mängder:

- Årsmål: Utsläppet av kväve är < 980 ton/år
- Årsmål: Utsläppet av BOD är $< 1\,200$ ton/år
- Årsmål: Utsläppet av fosfor är < 35 ton/år

För att säkerställa reningsförmågan även i slutet av perioden 2021-2036 kommer Gryaab under 2021 att göra fördjupade beräkningar av effekterna från kommunernas nya flödesprognoser utifrån möjligheten att klara utsläppsvillkoren fram till 2036 samt

Gryaab AB, Box 8984, SE-402 74 Göteborg, 031-64 74 00, gryaab.se

R:\Ekonomi-administration\3. Arkiv\A\A13\Presidie\2020\201127\Word och tillfälliga pdf-filer\2.1 Gryaabs budget och verksamhetsplan för 2021\Verksamhetsplaner\verksamhetsplan gryaab 2021.docx

påbörja arbetet med att identifiera nödvändiga och möjliga förbättringar i anläggningens prestanda.

För att upprätthålla en hög driftsäkerhet och tillgänglighet har under 2020 en ny underhållsstrategi tagits fram och fokus för 2021 kommer att ligga på förebyggande underhåll. Resultatet kommer att följas genom nyckeltal.

Även kompetensen för att driva och utveckla anläggningen ska säkerställas genom att aktiviteterna i Gryaabs kompetensförsörjningsplan för 2021 kommer att genomföras.

5.1.2 Resurshushållning i det cirkulära samhället

Gryaab ska bedriva verksamheten på ett hållbart sätt och betrakta avloppsvattnet och dess innehåll som en resurs.

- Gryaab ska producera minst 11 miljoner normalkubikmeter råbiogas för leverans till Göteborg Energis uppgraderingsanläggning.
 - 60 % av det totala slammet ska uppfylla Revaqs krav för att kunna återanvändas på åkermark.
 - 20 % av inköpt metanol ska vara fossilfri.
 - Verksamheten ska bedrivas energi- och kemikalieeffektiv och tre förbättringar i respektive kategori kommer att genomföras.
- Gryaab ska beakta livcykelperspektivet vid förvaltning och utveckling av anläggningen. Detta betyder att beslut kring förändringar och investeringar baseras på Gryaabs hållbarhetsmodell

5.1.3 Ekonomisk hållbarhet

Gryaabs kostnader ska fortsatt vara under kontroll. 2021 kommer fokus ligga på nettokostnader samt två stora kostnadsgrupper:

- Gryaab nettokostnader ska ej överskrida budget mer än 1 %
- Gryaabs verksamhetskostnader ska inte överskrida budget mer än 1%
- Gryaabs personalkostnader ska inte överskrida budget mer än 1%

Kostnadsutvecklingen kommer att följas upp genom nyckeltal med målet att Gryaab ska förbättra sitt eget resultat på utveckling av egna intäkter samt att Gryaabs resultat för år 2021 ska vara bättre än år 2020.

Gryaab ska säkerställa finansiering för Gryaabs framtida utvecklingsbehov, Nya Rya. Därför kommer Gryaab under 2021 ta fram en prognosmodell för kostnadsutvecklingen samt kommunicera Gryaabs framtida kostnader med dess ägare.

5.1.4 Social hållbarhet

Utifrån resultatet från medarbetarenkäten 2019 kommer fokus under 2021 ligga på att utveckla ledarskapet. Säkerhetskulturgruppen handlingsplan för 2021 kommer att genomföras.

Gryaab ska aktivt förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling och i möjligaste mån vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättningar. Detta kommer att göras genom att plan för aktiva åtgärder för 2021 kommer att genomföras.

Att sprida kunskap om Gryaabs grunduppdrag är ett ständigt uppdrag. Det görs bland

annat genom att ta emot studiebesök för elever i årskurs 4-6. På grund av Covid-19 har detta uppdrag inte kunnat genomföras under 2020. För 2021 är därför målet att ta emot 50% fler studiebesök och om detta är fortsatt svårt att genomföra ska Gryaab hitta alternativa sätt att sprida kunskap om grunduppdraget.

5.1.5 Framtida utmaningar

Gryaab ska kunna möta förväntad utveckling av regionen och förväntade villkor i miljötillstånd efter 2036.

Efter 2036 kommer Gryaab att omfattas av ett nytt miljötillstånd. Redan nu har Länsstyrelsen uttalat en förväntan på skärpta krav efter 2036. Riskanalyser visar att Gryaab, med nuvarande anläggning, inte kan uppnå dessa krav. Därför behöver Ryaverket kompletteras med anläggningsdelar, Nya Rya, på ny mark. Under 2020 har programmet Nya Rya startats, förutsättningar för programmet har beslutats kring och en organisation för att bedriva programmet har sätts.

Under perioden 2021-2025 har Nya Rya i uppdrag att ta fram och förankra en programhandling med målet att ha fram all nödvändig information till Gryaabs styrelse och ägarna inför en projekterings- och genomförandefas. Programhandling ska även svara på kravet i Gryaabs miljötillstånd benämnd U0, U1 och U2. Under 2021 kommer bland annat följande aktiviteter att genomföras:

- Framtagande av prognos för befolkningsutveckling och flöden till Gryaab
- Val av process för rening inklusive eventuella krav på nya ämnen som exempelvis läkemedel
- Framtagande av modell för val av tekniska lösningar ur ett hållbarhetsperspektiv
- Prognos för kostnadsutveckling efter 2025 som kommuniceras och förankras hos Gryaabs ägare med målet att säkerställa finansiering av Nya Rya
- Inleda processen med att köpa tomtmark som arrenderas idag
- Framtagande av risk- och beslutsprocessen för programmet

6 Förutsättningar 2021

Gryaab budgeterar alltid för ett så kallat "normalår". Det innebär att den totala vattenvolymen som ska behandlas är på ungefär 125 miljoner kubikmeter och att det är normala temperaturförhållanden över året. Vid avvikelse från "normalår" påverkas Gryaabs kostnader. I budget för 2021 är avgiften till Gryaabs ägare satt till 333 mkr som är i linje med tidigare beslutat långtidsprognos.

Med start 2021 har ett nytt ansvarsområde tillkommit, som avser utredning av komplettering av befintliga anläggningsdelar, Nya Rya. Verksamhetskostnaderna för detta bedöms till 13 mkr för 2021.

6.1 Gryaabs intäkter

En ökning av avgifterna från 2020 till 2021 till ägarkommunerna sker med 5 mkr till 333 mkr. Ökningen följer tidigare långtidsprognos som beslutade senast i styrelse i oktober 2019.

Gryaabs övriga intäkter förväntas sjunka med 7,3 mkr (18%) till 34 mkr jämfört med föregående års budget. Under 2020 har Gryaabs tecknat ett nytt avtal avseende biogas med Göteborg Energi (GE) som förväntas ge försämrade biogasintäkter

med 7 mkr. Nuvarande avtal bygger på att Gryaab och GE delar 50/50 på GEs intäkter från biogasförsäljningen. Då GE är i förhandling om ett nytt kontrakt med extern kund ses i skrivande stund möjligheter till ökade intäkter under 2021 jämfört med lagt budget. Även statligt bidrag för produktion av biogas, så kallad *uppgaderingspremie*, enligt förslag i Betänkande av biogasmarknadsutredning SOU 2019:63 skulle kunna ge möjlighet till ökade intäkter för biogas. Det bedöms dock som osannolikt att det skulle aktualiseras redan under 2021. Övriga intäkter förväntas vara i nivå med innevarande år.

6.2 Personal

Den totala personalkostnaden för 2021 är budgeterad till 94,8 mkr vilket är en relativt stor ökning jämfört med budget 2020 som var 87,4 mkr. Ökningen beror främst på kostnader för egna resurser till programmet Nya Rya. Kostnaderna för egen personal i Nya Rya är 6,5 mkr men nettokostnaden blir lägre (5 mkr) eftersom inte all personal som går till Nya Rya ersätts i linjeorganisationen.

För övrigt är hänsyn tagen till årliga lönejusteringar.

6.3 Verksamhetskostnader

För 2021 är Gryaabs verksamhetskostnader budgeterade till 177,2 mkr vilket kan jämföras med budget 2020 som var 169,6 mkr. Nedan följer en beskrivning av större tillkommande kostnader. Under 2021 ska, i enlighet med underhållsplanen, tömning och kontroll av en rötkammare ske. Kostnader för mottagande av förorenat slam, t.ex. vid tömning av bassänger, har ökat då Renova inte kan ta emot dessa massor längre. Även i verksamhetskostnaderna ses effekten av starten av programmet Nya Rya där det återfinns kostnader för konsulter och undersökningar med 6,5 mkr.

6.4 Finansiella kostnader

6.4.1 Avskrivningar

Gryaabs avskrivningar för 2021 är budgeterade till 71,3 mkr vilket kan jämföras med budget 2020 som var 92,9 mkr. Den främsta orsaken till det är att de investeringar som gjordes under förra seklet börjar bli färdigavskrivna och bolaget inte har investerat i motsvarande takt. I långtidsplanen finns det ett antal större investeringar som gör att avskrivningarna kommer öka längre fram.

6.4.2 Finansiella intäkter o kostnader

Gryaabs räntenettokostnader för 2021 är budgeterade till cirka 12 mkr vilket är en minskning med drygt 7 mkr jämfört med budget 2020 som var 19,6 mkr. Under innevarande år har Gryaab löst ett sista kvarvarande lån på 100 mkr, och har nu enbart en checkkredit mot Göteborgs Stad, vilket innebär för bolaget kraftigt sjunkande räntor. Medelräntan för året 2021 beräknas till 1%. Även att bolaget har ett positivt kassaflöde bidrar till minskade räntekostnader.

6.5 Sammanfattning

Styrelsen beslutade den 23 oktober 2020 att Gryaabs avgifter för 2021 budgeteras till 333 mkr. Budgeten för året 2021 innebär att Gryaab redovisar ett positivt resultat på 12,5 mkr, förutsatt att normal verksamhet kommer att råda. Brukligt är att Gryaab budgeterar för ett noll-resultat. Eftersom bolaget står inför stora investeringar kommande år avser Gryaab att använda den budgeterade vinsten för

att delfinansiera kommande investeringar.

Gryaabs obeskattade reserver kommer att öka från 104 mkr (inkl prognostiserat resultat för år 2020) till 117 mkr, genom avsättning till investeringsfond för framtida nyinvesteringar. Bolagets ackumulerade överavskrivningar förväntas kvarstå på 91-mkr.

Avgifterna ökar med 5,0 mkr vilket ligger i linje med tidigare prognoser. Kostnaderna för själva verksamheten ligger 15 mkr högre än 2020 gjorde vilket förklaras främst med start av programmet Nya Rya (13 mkr). De totala kostnaderna för verksamheten ligger dock 12 mkr lägre jämfört med budget för 2020 då minskade kostnader för avskrivningar (-20 mkr) och räntor (-7 mkr) kompenserar för ökade verksamhets- och personalkostnader.

Fastställd av Gryaabs styrelse 2020-11-27

Anders Hansson
Driftavdelningen

Verksamhetsplan – Driftavdelningen 2021

Syfte

Syftet med dokumentet är att ge en bild av driftavdelningens uppdrag, utformning, utmaningar, mål och förväntningar för nästa och de därpå följande åren. Planen ligger till grund för målsättningar och budget samt personella och organisatoriska utmaningar och förutsättningar.

Omfattning

Dokumentet omfattar

- Ansvar
- Verksamhetsbeskrivning
- Uppdrag och mål 2021
- Förutsättningar för driften kommande år

Ansvar

Avdelningschef för Drift ansvarar för att genomföra analys och ta fram verksamhetsplan årligen.

Verksamhetsbeskrivning

Driftavdelningen driver processen och reningsanläggningarna för att uppnå ställda reningskrav på ett kostnadseffektivt sätt. Avdelningen säkerställer också att reningsanläggningarnas värde upprätthålls över tid. Avdelningen har det övergripande ansvaret för planering, prioritering och uppföljning av reningsanläggningarna och dess skötsel. Där ingår bland annat processresultat, processoptimering, provtagning, analys, kontroll och uppföljning, intrimning av anläggningarna, förebyggande och avhjälpande underhåll samt att beställa planerade och större underhållsinsatser. På avdelningen finns 38 tjänster inklusive avdelningschef och tre gruppchefer för grupperna process, anläggning och laboratorium.

Driftberedskapen, med sammanlagt cirka 26 personer, sköter reningsanläggningarna utanför ordinarie arbetstid. Beredskapssystemet administreras av avdelningen och bemannas med egen personal samt personal från andra avdelningar.

Processgruppen

Gruppen driver, följer upp och utvecklar reningsprocesserna samt ansvarar för att uppställda reningsresultat- och processeffektivitetsmål uppnås. Gruppen ansvarar för, och administrerar även, processdokumentation samt hantering av arbetstillstånd och tillstånd för heta arbeten. I gruppen ingår tolv tjänster: en gruppchef, sex processingenjörer och fem kontrollrumsingenjörer.

Anläggningsgruppen

Gruppen driver reningsanläggningarna och ansvarar bland annat för förebyggande underhåll av maskinell utrustning samt inköp av reservdelar och driftkemikalier. Gruppen beställer

underhållsarbete internt och externt och utför till viss del underhåll i egen regi. I gruppen ingår sexton tjänster: en gruppchef, tre driftingenjörer och tolv drifttekniker.

Laboratoriet

Gruppen administrerar, planlägger och genomför provtagning och analyser av avloppsvatten, slam och andra media med syfte att tillgodose myndigheternas kontrollprogram, interna kontrollprogram och processkontroll samt analysbehov i projekt. Laboratoriet medverkar i kalibrering och underhåll av processinstrument. Laboratoriet är också ansvarigt för laboratoriets datasystem Wilab och administrerar kemikaliehanteringssystemet Ecoonline. I gruppen ingår nio tjänster: en gruppchef och åtta laboratorieingenjörer.

Mål och uppdrag 2021

I denna del beskrivs driftavdelnings uppdrag och målsättning för det kommande verksamhetsåret 2021.

Mål kopplade till Gryaabs huvuduppdrag

Gryaabs styrelse har i sitt inriktningsdokument angivit en ambition att rena avloppsvattnet på ett sätt som väl uppfyller vårt miljötillstånd. Kopplat till det har driftavdelningen satt upp följande mål för reningsresultaten på årsbasis:

- Halten kväve i utgående vatten ska vara under 7 mg/l.
- Halten BOD i utgående vatten ska vara under 9 mg/l.
- Halten fosfor i utgående vatten ska vara under 0,25 mg/l.

Miljötillståndet ställer högre krav på utgående halter under tertial 2 som omfattar månaderna maj till augusti. Målen för tertial 2 är därför satta till:

- Halten kväve i utgående vatten ska vara under 6 mg/l.
- Halten BOD i utgående vatten ska vara under 8 mg/l.
- Halten fosfor i utgående vatten ska vara under 0,25 mg/l.
- Mindre än 1% av flödet genom reningsverket ska förbiledas biologisk rening.

Förutom halter i utgående vatten ställer vårt miljötillstånd krav på den totala mängden kväve, fosfor och BOD som vi släpper ut i recipienten. Målen för mängder under 2021 är satta till:

- Totala mängden kväve i utgående vatten ska vara mindre än 980 ton.
- Totala mängden BOD i utgående vatten ska vara mindre än 1200 ton.
- Totala mängden fosfor i utgående vatten ska vara mindre än 35 ton.

För att kunna säkra goda reningsresultat krävs att anläggningens fysiska utrustning presterar på en hög nivå över tid och för att bibehålla en hög tillgänglighet krävs väl planerat och genomfört underhållsarbete. För att fortsatt uppnå detta har följande mål satts upp för 2021:

- Alla planerade åtgärder i underhållsplanen ska vara genomförda.
- En ny styrning för att testa fördelning av vatten från efternitritifikation till aktiv slam ska vara genomförd.
- En inventering av risker avseende driftsäkerhet, drifttillgänglighet och kapacitet är genomförd på hela anläggningen.

Mål kopplade till resurshushållning i det cirkulära samhället

Gryaabs styrelse har gett bolaget uppdrag att bedriva verksamheten på ett hållbart sätt och bidra till det cirkulära samhället. För driftavdelningen innebär hållbarhet bland annat att förbruka så lite energi och kemikalier som möjligt, men även att producera produkter som går att återvinna ur avloppsvatten i så stor mängd som möjligt. Vidare strävar Gryaab efter att på olika sätt minska sitt klimatavtryck. Både minskade utsläpp av växthusgaser och minskad förbrukning av fossila produkter. Målen kopplade till resurshushållning för 2021 är:

- Gryaab ska producera minst 11 miljoner normalkubikmeter råbiogas för leverans till Göteborg Energis uppgraderingsanläggning.
- 60 % av det totala slammet ska uppfylla Revaqs krav för att kunna återanvändas på åkermark.
- 20 % av inköpt metanol ska vara fossilfri.
- En utredning av hur man kan minska mängden lustgasutsläpp från reningsprocesserna är genomförd.
- Kostnaden för avvattning på slamavvattningen (SA) ska vara lägre än 2250 SEK/ton TS.
- En dysvattenpump på skivfilteranläggningen är energioptimerad.
- Samtliga åtgärder från industriluftsutredningen är genomförda.
- En utredning om möjligheterna att återvinna värme från kompressorerna på efternitifikationsanläggningen är genomförd.

Mål kopplade till ekonomisk hållbarhet

Driftens kostnader ska inte överstiga budget med mer än 1 %. Detta mål relaterar till Gryaabs övergripande mål att den totala budgeten inte avviker mer än 1%.

Laboratoriet har idag höga kostnader för och kvalitetsbrister i leveransen av analyser från externa ackrediterade laboratorium. För att värdera alternativ och leverantörer ska möjligheterna och konsekvenserna av egen ackreditering beskrivas under 2021.

Mål kopplade till social hållbarhet

Nöjda medarbetare och god psykosocial arbetsmiljö

Resultaten för 2021 är bättre än 2019 i medarbetarenkäten avseende nedanstående tre parametrar:

- Ledarskap
- Lön och lönebildningsprocess
- Kränkande särbehandling

Säkerställa kompetensförsörjning

Att säkerställa kompetensförsörjning är i viss mån diffust ur ett målsättningsperspektiv. För att skapa bra förutsättningar för fortsatt kompetensförsörjning inom avdelningen ska nedanstående aktiviteter vara genomförda:

- Ett generellt kompetensbehov är beskrivet för varje roll på driftavdelningen.
- En förteckning över vilka utbildningar (samt konferenser) som respektive roll ska ha tillgodogjort sig finns framtagna samt vilka individer som gjort vilka utbildningar är kontrollerade samt dokumenterade.

- Ett internutbildningsforum finns upprättat. Vilka utbildningar som forumet omfattar samt ansvariga tjänstepersoner finns dokumenterat. Detta mål omfattar även en utbildningsplan.

God fysisk arbetsmiljö

För att uppnå en god fysisk arbetsmiljö krävs både avhjälpande och förebyggande arbete med säkerheten på anläggningen och i organisationen. Ett sätt att arbeta proaktivt med säkerhet är att mäta förebyggande åtgärder och rapporterade riskområden. I detta område finns det goda effekter av att mäta exempelvis rapportvilligheten hos personalen och hur effektivt vi arbetar med inrapporterade avvikelser. Inom detta arbete har driftavdelningen definierat nedanstående målsättningar:

- Minst 30 inrapporterade avvikelser i Enia totalt.
- Minst 30 avslutade avvikelser i Enia totalt.
- Minst 15 inrapporterade säkerhetsrisker (riskobservation/säkerhetsobservation) i Enia totalt.
- Samtliga skyddsronder genomförda under året.

Utöver ovanstående ska en ombyggnad av Kontrollstation IN startas under 2021. Kontrollstationen har haft dålig funktion och arbetsmiljön i området är bristfällig.

Uppdrag och mål kommande år

Reningsresultat

2021 kommer Gryaab ta ett nytt miljötillstånd i anspråk som löper fram till 2036. Miljötillståndet ställer nya krav på reningsresultatet och dessa kommer klaras på kort sikt. Dock finns det utmaningar med att klara villkoren under hela villkorsperioden. Det är bland annat de nu uppställda kraven på fosforrening som beroende på höga flöden inte med säkerhet kommer klaras. Vidare har anläggningsdel biobäddar uppnått sin beräknade livslängd och vid en ombyggnad kommer kapaciteten på kväverening inte vara tillräcklig. För driftavdelningen blir det viktigt att delta i de utredningar som genomförs för att bidra till bra och robusta lösningar för framtida reningsanläggning och se till att reningskraven i miljötillståndet uppfylls även under ombyggnationer i befintlig anläggning.

Slamavsättning

Befintligt avtal för omhändertagande av avvattnat rötat slam går ut under 2021 och en ny upphandling kommer genomföras under året. Det finns risk att de ekonomiska konsekvenserna av en sådan upphandling blir kännbara för Gryaab. Priserna för slamentreprenad har ökat de senaste åren i andra delar av landet och det är viktigt att genomföra en bra upphandling med så liten kostnadspåverkan som möjligt. För att ha bra handlingsutrymme kommande år kommer alternativa metoder för att omhänderta slam från Ryaverket undersökas och utvärderas. Driftavdelningen ska delta i dessa undersökningar och bidra med sin kompetens om maskinellt och processmässigt utförande.

Kompetensförsörjning

Driftavdelningen har en bra bredd på ålder och erfarenhet i organisationen. Det är dock flera erfarna medarbetare som inom de kommande 5–10 åren kommer gå i pension. Bland annat är det flera medarbetare som idag har beredskapstjänstgöring som kommer gå i pension. I en del fall är det mycket svårt att rekrytera denna kunskap externt och risken finns att avdelningen tappar kunskapen när medarbetare slutar. För att säkra upp en stabil bemanning av både dagtidsverksamheten och beredskapstjänstgöringen även i framtiden kommer kompetensöverföring och utbildning genomföras i större utsträckning de kommande åren.

Nya Rya

Inom programmet Nya Rya kommer Gryaab utreda och förbereda för en framtida utbyggnad så att vi kan klara ett miljötillstånd med strängare krav från 2036 och framåt. Programmet kommer se över både nya reningstekniker och ombyggnationer av befintlig anläggning för att optimera förutsättningarna att klara att höja vattenkvalitetsnormerna för vår recipient. Driftavdelningen kommer delta i programmet med flera resurser som med sin kompetens och kunskap om befintlig anläggning kommer vara avgörande för att programmet lyckas med sina mål. Det kan medföra att avdelningen behöver ersätta befintliga resurser som får andra arbetsuppgifter inom programmet och ny personal behöver läras upp. Målet den kommande perioden är att skapa goda förutsättningar och strukturer för att på ett mer effektivt och kvalitetssäkrat sätt kunna slussa in ny personal i våra rutiner och arbetsuppgifter. Detta innebär att under 2021 kommer driftavdelningen behöva rekrytera

Ackreditering laboratorium

Under de senaste åren har kvaliteten och leveransen från externa ackrediterade laboratorier varit varierande. Med detta som utgångspunkt avser vi under de kommande åren på nytt värdera om vårt laboratorium ska ackrediteras för att kunna genomföra en större delmängd av analyserna i egen regi. Under 2021 kommer vi göra en utvärdering av konsekvenserna av egen ackreditering i syfte att kunna jämföra med externa lösningar.

Förutsättningar

Det löpande arbetet för att bibehålla och utveckla reningsverkets funktionsduglighet kräver tillräcklig bemanning med rätt kompetens. Dels för att genomföra daglig skötsel, kontroll och optimering samt för att utveckla och förändra anläggningens funktion för att uppnå de mål som satts upp för kommande år.

Organisation

Organisationen består idag av 38 ordinarie tjänster samt 3 tillfälliga tjänster för att hantera rehabilitering, föräldravikariat och kunskapsöverföring. Tjänsterna är fördelade enligt nedanstående tabell:

- 1 Avdelningschef
- 3 Gruppchefer
- 8 Laboratorieingenjörer
- 1 Laboratorieingenjör jobbsprånget
- 6 Processingenjörer
- 5 Kontrollrumsingenjörer
- 12 Drifttekniker
- 1 Drifttekniker vikarie
- 3 Driftingenjör
- 1 Driftingenjör timanställd

Under det kommande verksamhetsåret kommer två drifttekniker rekryteras. Vi planerar att förändra rotationen som idag omfattar kontrollrummet där kontrollrumsingenjörerna roterar ut som drifttekniker var femte vecka. Kontrollrummet har på detta sätt förstärkt arbetsgruppen med drifttekniker och samtidigt hållit sina kunskaper om anläggningen uppdaterade. Vi ser idag större nytta för verksamheten om vi vänder på rotationen så att driftteknikerna roterar in i kontrollrummet istället. På så vi förstärker vi kunskapen hos driftteknikerna och skapar bra förutsättningar för att rekrytera nya kontrollrumsingenjörer framöver. Med detta som bakgrund kommer vi inte ersättningsrekrytera den kontrollrumsingenjör som är planerad för pensionsavgång under 2022.

Ytterligare rekrytering kommer vara nödvändig för att ersätta resurser som går över i organisationen för programmet Nya Rya. Avropen från programmet är idag definierade till två processingenjörer, en driftingenjör och en processvalsresurs. Vi har under 2020 rekryterat processingenjörer för att bemanna samtliga tjänster i processgruppen och har därmed förmåga att släppa resurser till programmet. Dock kommer programmet behöva erfarna resurser och för att klara den dagliga planeringen och optimeringen kommer dessa resurser att behöva ersättas för att inte överbelasta de nya resurser som nu är under upplärning. Som behovet från programmet ser ut för 2021 avser vi rekrytera två processingenjörer och en driftingenjör under 2021 för att ersätta de nu avropade behoven från programmet.

På längre sikt är det fyra medarbetare som närmar sig pension. Dock inte inom de kommande fyra åren. En individuell ersättningsplan för respektive resurs kommer utarbetas under 2021–2022.

På laboratoriet kommer ett investeringsprojekt för labdatasystem (LIMS) genomföras och det kommer kräva cirka två och en halv resurs från laboratoriet. En av resurserna är redan ersatt av en vikarie, men ytterligare en resurs är nödvändig för att hantera den dagliga verksamheten.

Vi har idag en driftingenjör som extra resurs för att driva utpekade uppdrag inom avdelningen. Resursen är timanställd på 50% av en heltid och bedömningen just nu är att anställningen kommer avslutas i slutet av 2021 då pågående uppdrag är slutförda.

En drifttekniker är på föräldraledighet och bedöms komma tillbaka under 2021. Den vikarierande tjänsten kommer då att avslutas.

Sammanfattningsvis har vi ökat personalbudgeten med ca 8% under 2021 jämfört med prognostiserade utfallet för 2020.

Påverkan i ordinarie verksamhet

Planerat underhåll, kemikaliekostnader och andra planerade och oplanerade aktiviteter påverkar verksamhetskostnaderna år från år. Under 2021 är det flera ändringar i de ekonomiska förutsättningarna som skiljer sig från 2020. Den totala kostnadsbilden för daglig drift och planerat underhåll är ca 7 miljoner högre under 2021 än budget 2020. Det beror på att olika periodiska underhållsaktiviteter sammanfaller, priserna på kemikalier har ökat i samband med nya upphandlingar och förutsättningarna för service från andra offentliga instanser har förändrats. Nedan följer en sammanställning av de skillnader i kostnader som identifierats inom budgetarbetet för kommande år.

Ökande kostnader (10,1 miljoner):

- Tömning och kontroll av rötkammare 1, 3,6 miljoner.
- Entreprenad för rörmärkning kopplat till krav (CLP), 1,1 miljoner.
- Miljötjänster i form av mottagande av förorenat slam, 1,2 miljoner.
- Elförbrukning 0,8 miljoner.
- Polymer till slamavvattning (ökad förbrukning och höjt pris), 2 miljoner.
- Försedimentering, planerade underhållsåtgärder, 0,2 miljoner.
- Tömning och revision av aktivslamlinje, 1 miljon.
- Efternitrifikation, kontroll av betong, 0,2 miljoner.

Minskande kostnader (2,9 miljoner):

- Hjälpssystem, färre åtgärder planerade, 0,8 miljoner.
- Eftersedimentering, färre åtgärder planerade, 0,6 miljoner.
- Biobäddar, färre åtgärder planerade, 0,5 miljoner.
- Metanol, lägre världsmarknadspris, 1 miljon.

Malin Olsson
Projekt och Planering

Verksamhetsplan – Projekt och planering

Syfte

Verksamhetsplanen beskriver avdelningens verksamhet samt de utmaningar som avdelningen står inför. Planen är ett underlag för budgetarbetet för 2021 samt visar på det som påverkar eller kan komma att påverka verksamheten på längre sikt. Genom att blicka framåt finns möjligheten att i ett tidigt stadie skapa förutsättningar för att möta utmaningar på ett effektivt sätt.

Omfattning

Dokumentet beskriver avdelningens uppdrag och de framtida utmaningar vi står inför och förutsättningar för ett lyckat resultat. Planeringen för programmet Nya Rya har fram tills hösten 2020 drivits av avdelningen. Verksamhetsplanen inkluderar Nya Rya även under 2021 med intentionen att bryta ut programmet till 2022.

Ansvar

Avdelningschefen för Projekt och planering ansvarar för att årligen analysera verksamheten.

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för den långsiktiga planeringen av investeringsprojekt som har sitt ursprung i utökade reningskrav, ökat flöde, underhållsåtgärder samt arbetsmiljöförbättringar. Avdelningen driver och genomför utredningar som resulterar i tekniskt och ekonomiskt underlag och tar fram rekommendationer för investeringsbeslut. Projekt och planering genomför beslutade investeringsprojekt vid om- och utbyggnader av reningsverket och tillhörande anläggningar.

För att bevaka att rätt metoder och material används i projekten följs utvecklingen inom byggnadsteknik, vvs-, el-, process- och maskinteknik. Specialkompetens finns inom de teknikområden som är speciella för Gryaab; maskin- och processteknik, mark och tunnlar samt el- och automation. Eftersom investeringarna är en stor del av Gryaabs verksamhet, bevakas också områdena entreprenadjuridik och metoder för styrning och uppföljning av projekt baserat på ekonomi, tid och kvalitet för att kunna effektivisera och säkra projektverksamheten. Projekten styrs i enlighet med kraven i Gemensam Bygg Process (GBP).

Hantering, arkivering och uppdatering av Gryaabs anläggningsdokumentation utförs delvis av avdelning. Även elkonstruktion vid om- och nybyggnad finns inom avdelningens ansvar, i nära samarbete med gruppen TF- El. Avdelningen är därför involverade i utveckling och underhåll av det digitaliserade ritnings- och dokumenthanteringssystemet Chaos, underhållssystemet Maintmaster och konstruktionssystemet Comos samt service till användare och konsulter.

Avdelningens uppdrag nu och i framtiden

Verksamhetsplanen belyser de utmaningar avdelningen står inför samt hur avdelningen avser hantera dessa. Till grund för den avdelningens planeringen ligger Gryaabs samlade riskbild, Gryaabs inriktningsdokument, Gryaabs övergripande mål och långtidsprognosen för investeringar. De mål och uppdrag som identifierats på lång och kort sikt utefter dessa underlag beskrivs i detta avsnitt och, i avsnittet därefter, vilka förutsättningar som behövs för att hantera dessa.

Mål för 2021

Nedan mål finns för avdelningen att genomföra under 2021:

- **Gryaab har ökat sitt bidrag kring cirkulär ekonomi.**
Att öka återbruk i verksamheten mäts med hjälp av den statistik som finns i dag kring inköp av begagnat, återbruk, försäljning med mera.
- **Betong med mindre klimatpåverkan används i ett projekt och en utvärderingsplan finns.**
För att framöver kunna bedöma vilken kvalitet på betong som behövs för olika applikationer behöver andra recept på betong testas och utvärderas.
- **Gryaabs elstandard är uppdaterad.**
- **Gryaabs luckstandard är färdigställd.**
Ett utkast på luckstandard finns framme. Dock behöver standarden värderas och kompletteras för att bli komplett.
- **Avdelningens handlingsplan efter den psykosociala arbetsmiljöronden 2020 är utförd.**
Utvärdering av åtgärderna görs 2022.
- **En modell finns för ekonomisk utvärdering i projekt, det vill säga utfall på investeringskostnad och driftkostnad jämfört kalkylen i investeringsbeslutet.**
Modellen utgår från avgiftsmodellen som tagits fram för Nya Rya. Den förfinas och anpassas efter avdelningens behov, indelat i olika poster/discipliner. Tidigare utförda projekt ska kunna utvärderas. Syftet är att kunna identifiera var i kalkylen vi är duktiga på att ta fram kostnadsuppskattningar och var det finns förbättringspotential.
- **En mall finns för LCC-analys.**
I dag tas det fram projektspecifika analyser. En samordning och likriktning behöver ske för samtliga projekt. Detta blir sedan underlag till den totala Hållbarhetsanalysen som också ska göras i projekten.
- **En förstudie har påbörjats avseende system för ritningshantering framöver.**
I dag har Gryaab systemet Chaos som ritningshanteringssystem som är anpassat för 2D-projektering. Det är ett system som Gryaab har dålig kunskap i att administrera själva och är beroende av konsulter. En förstudie syftar i att utreda andra alternativ till hanteringen av ritningssystem och ge en rekommendation för framtida hantering.
- **En förstudie har genomförts avseende att nyttja Comos för elkonstruktion.**
En förstudie syftar i att ta fram en genomförandeplan inkluderat konsekvensanalys, tidplan och kostnad för en övergång samt ge en rekommendation för fortsatt arbete.

Uppdrag för 2021

Nedan uppdrag finns för avdelningen att genomföra under 2021:

- Fortsätta utredningsfasen av programmet Nya Rya enligt, under 2020, framtagna plan och efter givna förutsättningar. Utredningen kommer att pågå till och med 2024. Inom Nya Rya behöver en del projekt starta upp omgående. Det avser projekten:
 - Förstudie Pumpstation IN
 - Lokaliseringsutredning
 - Teknik screening
- Identifiera strategi och starta upp arbetet med förändringsledning i samband med programmet nya Rya.
- Underhålla och utveckla befintlig anläggning utefter långtidsprognosen för investeringar:
 - Effektivare avställning av bassänger genom väl fungerande tömningssystem.
 - Ökad kapacitet och redundans, finrenshantering.
 - Rivning av Bräcke skorsten, säkerställa fortsatt god ventilation.
 - Säkerställa kostnadseffektiv drift av luftning av Aktiv slambassänger.
 - Genomföra etapp 2 i pågående projekt Vakuum IN.
 - Inspektera röt-kammare 1 och säkerställa omrörning.
 - Säkerställa bra fakturaunderlag med installation av ny bilvåg för slamtransport.
- Påbörja förstudie avseende utökad skivfilterkapacitet.
- Fortsatt bevakning över de tunnelarbeten som pågår i Göteborg stad i samband med projekten Hamnbanan och Västlänken.

Mål och uppdrag på längre sikt

Nedan mål och mer omfattande uppdrag finns för avdelningen att genomföra på längre sikt:

- En standard/kravbeskrivning för betong finns 2022.
Ett dokument som beskriver våra krav och förutsättningar vid användning av betong tas fram. Underlaget används vid projektering av betongkonstruktioner utan att ta över konstruktionsansvaret från anlitad konstruktör, projektör.
- Genomföra en förstudie avseende ombyggnad av Biobäddarna och ge rekommendation för fortsatt arbete.
- Säkerställa tillräcklig kapacitet och redundans för avloppsvattentransport under Mölndalsån.
- Säkerställa effektivt luftningssystem och omrörning i Aktiv slambassänger.

Mål och uppdrag under bevakning

- Bevaka utredningen avseende Gryaabs öppna hantering av slam och vilka konsekvenser det innebär med annan hantering av slam.

Förutsättningar

För att utföra avdelningens löpande/förvaltande uppdrag samt framtida uppdrag behöver avdelningen täcka olika kompetensområden. Det behövs en rimlig omfattning av organisation

och tillgång till olika verktyg. Samtliga dessa delar påverkar den ekonomiska budgeten både på kort och lång sikt.

Kompetens

Avdelningen har, utöver de Gryaab-gemensamma områdena, behov av nedan kompetenser:

- Projektstyrning
- Arbetsmiljö; BAS P och U
- Juridik; entreprenadjuridik, bygglovshantering, PBL och så vidare
- Miljö och hållbarhet
- Maskinteknik
- El och styr
- Byggteknik
- Mark och tunnlar
- Tekniska standarder
- Program; Comos, Maintmaster, Chaos och så vidare

I dagsläget har avdelningen täckning för samtliga kompetenser med mer än en person. Hur det förväntas se ut de kommande åren beskrivs under avsnittet Organisation och resursplanering.

Kompetens som behövs tillfälligt är inom förändringsledning. Detta har en ekonomisk påverkan då extern resurs troligtvis behöver handlas upp.

Organisation och resursplanering

Aktuell bemanning

Idag har avdelningen följande bemanning:

Avdelningschef	1
Projektledare nivå 1	1
Projektledare nivå 2	5
Projektingenjör	2
Projektadministratör	1
Elkonstruktör	1
Totalt antal	11

Pensionsavgångar

Under 2021 planerar två av avdelningens projektledare att gå i pension. En av projektledarna har fördjupad kompetens inom el och tunnlar och en har fördjupad kompetens inom bygg, mark och tunnlar samt juridik.

Ersättningsrekrytering för projektledaren med elkompetens genomfördes redan under 2020.

Kompetens inom mark och tunnlar kommer att behövs i stor utsträckning inom programmet Nya Rya samtidigt som det finns ett fortsatt behov av att bevaka och säkerställa Gryaabs intressen i samband med markarbeten inom Göteborg stad. En ersättningsrekrytering behöver genomföras tidigt under 2021 för att säkerställa bra överlämning för uppdrag och projekt i befintlig organisation.

Naturlig personalomsättning

Inom avdelningen har det över tid varit mycket låg personalomsättning och det har mestadels berott på pensionsavgångar. Under de närmaste åren uppskattas den naturliga personalomsättningen vara fortsatt låg.

Framtida resursbehov

Under 2021 behöver avdelningen genomföra en ersättningsrekrytering med inriktning mark och tunnlar. Ytterligare bedöms programmet Nya Rya ha behov av minst fyra projektledare med start redan 2020. För att kunna upprätthålla leveransen av projekt och genomföra de projekt som är definierade i långtidsprognosen för investeringar avseende befintlig anläggning behövs nyrekrytering av tre projektledare under början av 2021. Inriktningen på projektledarna behöver vara inom maskin, mark & tunnlar och eventuellt process. Totalt ökas avdelning med fyra tjänster under en övergångsperiod för att under kvartal två, efter två pensionsavgångar, dvs bemanningen ökas från cirka 10,5 tjänster till cirka 13 tjänster.

Under 2022 behövs det troligtvis ytterligare en projektledare med elinriktning för att täcka utökat behov i och med programmet Nya Rya. Antalet tjänster uppgår då till cirka 14 tjänster inklusive avdelningschefen.

Efter 2022 uppskattas resursbehovet nu att vara statiskt. En bedömning behöver dock göras årligen för att se vilken påverkan framtida utmaningar får. Löpande med att Nya Rya går framåt behöver bemanningen ses över och diskussionen föras om vilka tjänster vi ska ha internt alternativt köpa in. Något som kommer att behöva ses över är vilket internt engagemang som behövs avseende elkonstruktion i Nya Rya och hur bemanningen ska täckas upp.

För avdelningen innebär framtida resursbehov en minskning av personalkostnader då avdelningen får intäkter från Nya Rya som personal lånas ut till. År 2021 ökas avdelningen med drygt två tjänster. Dock minskar kostnaderna med knappt en tjänst då tre tjänster lånas ut till Nya Rya. År 2022 minskas kostnaderna för avdelningen ytterligare med en tjänst i och med att två pensionsavgångar träder i kraft till fullo. Detta trots en uppskattad nyrekrytering med en tjänst.

Verktyg

De verktyg som avdelningen nyttjar och behöver är främst kopplade till projekt och elkonstruktion. Avseende projektrelaterade verktyg nyttjas i dagsläget de system som används inom hela Gryaab, det vill säga att vi har inget specifikt projektuppföljningsverktyg. För ekonomi används Bupa kompletterat med detaljerade kalkyler och uppföljning i Excel. För projektdokumentation används Gryaabs server. Ritningsdokumentationen lagras i Chaos, vilket är ett system som Gryaab saknar tillräcklig kunskap inom.

Anläggningsdokumentationen lagras i Comos. Elkonstruktionen genomförs i Cadett Elsa.

I samband med att vi startar upp Nya Rya behöver många av verktygen ses över och värderas. I avdelningens mål för 2021 finns uppdragen inkluderade att genomföra en förstudie avseende att framöver konstruera el i Comos samt påbörja förstudien alternativ till Chaos för ritningshantering.

I övrigt inkluderas arbetet med att utvärdera lämpliga stöd för ekonomiuppföljning och projektstyrning som en förutsättning för Nya Rya.

Ekonomi

Under de kommande åren kommer projekten ha en tyngdpunkt i förstudier och förprojektering, vilket påverkar verksamhetskostnaderna. Förstudier, på så vis att de belastar resultatet direkt. Förprojekteringarna kan komma att påverka verksamhetskostnaderna i de fall då de inte går vidare till en genomförandefas utan behöver direktavskrivas.

Utöver de projekt som hanteras löpande utifrån långtidsprognosen och mål som inkluderas i dessa projekt bedöms verksamhetskostnaderna för de uppdrag och mål som planeras att genomföras under 2021 till cirka 0,5 mkr. I denna bedömning finns inte kostnaderna förändringsledning inkluderade. Dessa kostnader hanteras centralt. För avdelningen budgeteras kostnaderna till cirka 10 mkr, vilket är en minskning med cirka 1,5 mkr jämfört budget för år 2020.

Nya Rya budgeteras och redovisas ekonomiskt för sig själv.

Bakgrundsanalys

Till grund för den avdelningens planeringen ligger Gryaabs samlade riskbild, Gryaabs inriktningsdokument, Gryaabs övergripande mål och långtidsprognosen för investeringar. I detta avsnitt beskrivs de områden som identifierats i den samlade riskbilden och inriktningsdokumentet som bedömts vara av stor vikt för Projekt och planering och som genererat de olika mål och uppdrag som tidigare beskrivits.

Gryaabs samlade riskbild

Säkerställa att Gryaab kan rena avloppsvattnet 2021-2036

Från och med första januari 2021 har Gryaab ett nytt miljötillstånd där nya villkor är mängdkrav på fosfor, BOD och kväve på ett rullande treårsmedelvärde. På kort sikt klarar Gryaab dessa villkor. Gryaab behöver dock utreda om nuvarande anläggning klarar villkoren ända fram till 2036 då villkoren är starkt beroende av väder och flödesförhållanden. Utredningarna kan komma att belysa behovet av att bygga om och anpassa nuvarande process i en snabbare takt än vad Gryaab i dagsläget har definierat. Avdelningen kommer att bevaka resultatet för att kunna möta behov av att genomföra fler projekt och tidigare än planerat. Bedömningen är dock att projekt utifrån dessa utredningar blir aktuellt tidigast 2022.

Gryaabs skivfilter avskiljer partiklar och därmed den fosfor som partiklarna innehåller. Om tillfällena med höga flöden ökar bedöms det finnas en betydande risk att mycket vatten behöver ledas förbi filtren, vilket leder till risken att utsläppsvillkoren för fosfor inte kan uppfyllas innan år 2036. En plan för utökad filterkapacitet finns och en förstudie påbörjas redan under 2021.

Den totala kapaciteten för kväverening i Gryaabs biobäddar och nya nitrifikationsbassänger med rörliga bärare är god. Biobäddarnas bärmaterial är dock från 1997 och bedöms uppnå sin tekniska livslängd väl före år 2036. Det finns en risk att utsläppsvillkoren för kväve inte kan uppfyllas under ombyggnadstiden av biobäddarna. Då kvävebelastningen ökar med ökad befolkning blir risken större med tiden. Att bygga om biobäddarna och anpassa dem efter en

annan process finns med i Gryaabs långtidsplanering. Dock är projektet inbegripet med stora osäkerheter byggt tekniskt men också angående rivning av gammalt bärmaterial i PVC. Omfattande resurser kommer att behövas för projektet. Bedömningen är att externa resurser till stor del kan användas för detta men att det också kommer att krävas omfattande intern kompetens för uppdraget. En utredning om hur biobäddarna kan byggas om påbörjas först 2022.

På kort sikt förväntas inga allmänna kvantifierade krav på klimatutsläpp. Det skulle dock kunna komma krav på en minskning eller eliminering av specifika klimatutsläpp av metan och lustgas inom en relativt nära framtid. Det skulle innebära att Gryaabs öppna hantering av slam och/eller biobäddar behöver byggas om. Gällande ombyggnad av biobäddar finns en åtgärdsplan inkluderad i långtidsplaneringen, som tidigare beskrivits. När det gäller slamhanteringen är det mer odefinierat i omfattning och tidplan. En utredning har startat upp kring hur och vilka konsekvenser det blir med annan hantering av slam. Denna utredning kommer att vara betydande för om, hur och när avdelningen behöver stärkas upp för att hantera eventuella åtgärder. Avdelningen kommer att bevaka resultatet för att kunna möta behov av att genomföra fler projekt och tidigare än planerat. Bedömningen är dock att projekt utifrån denna utredning blir aktuell tidigast 2023.

Säkerställa att Gryaab kan rena avloppsvattnet från 2036 och framåt

Efter 2036 kommer Gryaab att gå in i ett nytt miljötillstånd. Redan nu har Länsstyrelsen uttalat en förväntan på skärpta krav efter 2036. Riskanalysen visar att Gryaab, med nuvarande anläggning, inte kan uppnå dessa krav.

Gryaab har påbörjat programmet Nya Rya. Programmet omfattar bland annat prognos på antal anslutna och mängd vatten, teknikval, inloppspumpning och lokalisering, finansiering samt tillstånd- och beslutsprocess. Här ingår även utredning om hur läkemedelsrening skulle kunna implementeras i Gryaab reningsprocess. Programmets omfattning och förutsättningar anges i rapporten *Nya Rya Slutrapport förutsättningar*. Rapporten inkluderar bland annat handlingsplanen för de risker som identifierats i Gryaabs omvärldsanalys och som berör Nya Rya.

Nya Rya kommer även att omfatta åtgärder i befintlig anläggning i syfte att skapa en så bra lösning som möjligt ur ett helhetsperspektiv. Utöver dessa förbättringar ska underhåll och förbättringar på befintlig anläggning genomföras enligt den långsiktiga planering som finns. Resurser från avdelningen kommer att krävas omgående för att täcka de behov som finns både för Nya Rya och befintlig anläggning. Avdelningen kommer att behöva utökas både genom nyanställningar och inhyrd personal.

Gryaabs inriktningsdokument och övergripande mål

Utöver vad som har fångats upp i Gryaabs samlade riskbild har nedan utmaningar för avdelningen identifierats utifrån Gryaabs inriktningsdokument och övergripande mål.

Resurshushållning i det cirkulära samhället

Framst är det inom inriktningen när det gäller att Gryaab ska utveckla och vara nytänkande för att minska miljö- och klimatpåverkan som avdelningen kan bidra. Dels handlar det om att vara nytänkande i projekt, dels handlar det om att ha och uppdatera standarder inom projektens olika discipliner; maskin, el, bygg etcetera.

Social hållbarhet

När det gäller den sociala hållbarheten ska avdelningen bidra till en bra psykosocial arbetsmiljön.

Ekonomisk hållbarhet

Avdelningen kan bland annat bidra till att kvalitetssäkra prognoser och kostnader för investeringsprojekten samt utvärdera projekten utifrån livscykelkostnad.

Framtida utmaningar

Utöver de utmaningar som är kopplade till Nya Rya och som har nämnt tidigare i dokumentet finns det ett behov av att utveckla vårt sätt att hantera ritningar och elkonstruktion.

Övrigt

Programmet Nya Rya innebär inte bara uppdrag som är projektrelaterade. Programmet innebär också en stor förändring för Gryaabs organisation i sin helhet. Gryaabs ledningsgrupp har tidigt likställt förändringen som programmet medför lika omfattande som en organisationsförändring. För att lyckas med programmet och förankringen av alla förändringar som behöver drivas igenom behövs en övergripande förändringsstrategi. Kompetens inom förändringsledning och dess innebörd behövs. Samtliga nyckelpersoner behöver utbildas för att få kunskap i vad som förväntas av var och en.

Utöver de utmaningar som är direkt kopplade till Gryaabs förmåga att utföra sitt uppdrag pågår det stora ombyggnadsarbeten i Göteborg stad, projekten Hamnbanan och Västlänken. Dessa arbeten pågår under flera år. De behöver bevakas och Gryaabs intressen behöver säkerställas. Bevakningen leds av Projekt och Planering och är ett arbete som varierar stort i omfattning över tid.

Christina Nilsson

Verksamhetsplan – Stab 2021

Syfte

Verksamhetsplanen beskriver avdelningens verksamhet samt de utmaningar som avdelningen står inför och utgör ett underlag för budgetarbetet för 2021.

Omfattning

Verksamhetsplanen omfattar Stabs verksamhetsbeskrivning och uppdrag/mål för 2021 och de närmsta kommande år.

Ansvar

Avdelningschefen för Stab ansvarar för att ta fram verksamhetsplanen årligen.

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen Stab omfattar funktionerna ekonomi, HR, kommunikation, upphandling, registratur och växel samt VD-koordinator.

Avdelningens uppdrag är att arbeta strategiskt och operativt med det löpande verksamhetsarbetet inom våra specialistfunktioner och utgöra ett stöd till organisationen, Gryaabs ledning och dess ägare. Vi bevakar lagar och förordningar och utvecklar de strategiska stödprocesserna för att Gryaab ska arbeta så effektivt som möjligt och möta våra ägares krav.

Ekonomifunktionen består av en redovisningsekonom och en controller. Båda rollerna hanterar den löpande förvaltningen, men kontrollern bistår även organisationen i mer komplexa frågeställningar och analyser.

Controllern kommer från årsskiftet 2020/2021 att ingå som controller i projekt Nya Rya. Uppdraget består av framtagande av ekonomiska analyser och kalkyler, prognoser och finansieringsmodell och annan ekonomisk information som programledningen behöver för att driva programmet. Förutsatt att behovet i projekt Nya Rya ryms inom den befintliga kapaciteten på ekonomifunktionen kommer vi inte att förstärka bemanningen ytterligare.

Kommunikationsfunktionen består av en kommunikatör och en kommunikationsansvarig. Kommunikationsansvarige leder och fördelar arbetet mellan sig själv och kommunikatören, men har ingen chefsbefattning. Kommunikationsansvarige ingår i ledningsgruppen. Funktionen bistår organisationen i kommunikationsfrågor, har hand om studiebesöksverksamheten, publicering på sociala medier, intranät och extern webb samt layoutar och tar fram kommunikationsmaterial.

Kommunikatören kommer från årsskiftet 2020/2021 att ingå som kommunikatör i projekt Nya Rya. En rekrytering av en visstidsanställd kommunikatör pågår för att stärka upp den ordinarie verksamheten under ett år. Visstidsanställningen kan komma att förlängas om behovet kvarstår.

VD-koordinatören är ett proaktivt stöd till vd och ger rekommendationer, bevakar protokoll och beslut från kommunstyrelse och kommunfullmäktige och förmedlar information som påverkar Gryaab. Denne ansvarar för uppföljning av remisshanteringen, målprocess, ärendehantering och styrelseadministration.

HR-funktionen består av två HR-specialister och ett chefsstöd. HR-specialisterna ansvarar för alla personalprocesser som till exempel rekrytering, kompetensförsörjning, rehabilitering, arbetsmiljö samt lönebildning. Chefsstödet ansvarar för tidrapportering, löneregistrering och annan personaladministration.

En av HR-specialisterna kommer från årsskiftet 2020/2021 att ingå som stöd i projekt Nya Rya. Uppdraget består av att ansvara för rekrytering internt och externt samt introduktion av nya, både egen personal och konsulter. I uppdraget ingår även att säkerställa arbetsklimatet inom programmet och mellan program och övriga Gryaab.

Båda HR-specialisterna kommer att vara föräldralediga under en längre period. Planering pågår för att säkerställa att de i viss mån kan gå omlott. En visstidsrekrytering kommer att göras för att stärka upp HR-funktionen under föräldraledigheten.

Inköpssamordnaren arbetar som stöd till organisationen i inköps- och upphandlingsfrågor och ansvarar för att alla upphandlingar och inköp inom Gryaab följer LOU samt Gryaabs inköbspolicy. Inköpssamordnaren upphandlar Gryaabgemensamma ramavtal och bistår till exempel Projekt- och Planering med upphandlingsadministration.

Inköpssamordnaren kommer från årsskiftet 2020/2021 att ingå som stöd i projekt Nya Rya. Uppdraget består av att ansvara för hanteringen av inköp och upphandlingar i programmet med fokus på konsultupphandlingar/ramavtal.

Registratören arbetar med arkiv- och diariefrågor och dokumenthantering. Denne hanterar även information på Intranätet, företagets telefonväxel, sköter posthanteringen, bokar resor och konferenser, beställer kontorsmaterial och hjälper till med passerkort.

Uppdrag/mål Gryaabs uppdrag i framtiden

Stabs specifika uppdrag för kommande år är bland annat att bistå projekt Nya Rya med olika kompetenser från vår avdelning. Det är en utmaning så till vida att det är svårt att förutse exakt hur stor del av resurserna det kommer att ta i anspråk. Vi har gjort en analys av varje funktion och gjort bedömningen att det extra arbetet kan utföras av vår ordinarie bemanning med stöd av tillfälliga konsulttjänster, förutom inom Kommunikation där vi visstidsanställer en kommunikatör under ett år till att börja med.

Kompetensförsörjning är en central fråga för Gryaab då vi inom en 5-års period ser att ett större antal medarbetare går i pension, varav en del är nyckelkompetenser. Stab kommer under året och framöver att arbeta med olika aktiviteter inom kompetensförsörjning och Gryaab som attraktiv arbetsgivare.

Vi har under 2020 arbetat med psykosocial arbetsmiljöromd och det har tagits fram handlingsplaner för alla grupper och avdelningar samt för hela Gryaab. HR, ledningsgrupp och chefer kommer att fortsätta arbetet och följa upp aktiviteterna som ska göras enligt dessa handlingsplaner.

Stab kommer att arbeta med att ta fram prognosmodell, finansieringsplan och ekonomiska verktyg för uppföljning av projekt till projekt Nya Rya. Vi kommer också att införa ekonomisk redovisning av lagersaldo i samband med införskaffningen av lagerautomat.

Covid 19-situationen har medfört att samtliga studiebesök har varit inställda under hösten 2020. Det är svårt att veta hur spridningen ser ut 2021 och vi kommer därför att se över hur vi ska hantera studiebesök och vilka alternativ vi kan erbjuda målgrupperna.

Stab har planerat att göra olika utbildningsinsatser internt under året att höja medarbetares kompetens inom inköp, samverkan, arbetsmiljö, värdegrund med mera.

Stab arbetar ständigt med att förfinas, förbättra och effektivisera arbetssätt och rutiner för avdelningen och som kan underlätta för företaget och dess medarbetare. Några exempel på det är bland annat digitalisering av matlista, lathundar och information på Intranätet.

Förutsättningar:

- En rekrytering pågår av en kommunikatör då vår ordinarie kommunikatör ska arbeta i projekt Nya Rya.
- Våra två HR-specialister går på föräldraledighet under 2021. Vi planerar för att säkerställa att de i viss mån kan gå omlott. En visstidsrekrytering kommer att göras för att stärka upp HR-funktionen under föräldraledigheten.
En av HR-specialisterna kommer att ingå i projekt Nya Rya. För det fall det behövs kommer vi att ta in hjälp utifrån vid toppar och i avgränsade uppdrag som till exempel rekrytering.
- Vår controller kommer om några år gå i pension. Vi planerar att anställa en ny controller i god tid för att säkerställa kompetensöverföring.

Sven-Ove Pettersson

Verksamhetsplan – Teknisk försörjning (TF)

Syfte

Syftet med verksamhetsplanen är att utgöra underlag för budget 2021 för avdelningen Teknisk försörjning och att beskriva kommande utmaningar för avdelningen.

Omfattning

Beskrivningen omfattar:

- Verksamhetsbeskrivning Teknisk försörjning
- Uppdrag och mål för 2021
- Nödvändiga förutsättningar för att klara uppdraget

Ansvar

Avdelningschef för Teknisk försörjning ansvarar verksamhetsplanen med stöd av cheferna från respektive grupp.

Verksamhetsbeskrivning

Vad är det löpande/förvaltande uppdraget för avdelningen och utmaningar i det för kommande år/åren

Teknisk försörjning

Avdelningen förvaltar och underhåller Gryaabs fastigheter, tunnlar, elutrustning, automation, IT-utrustning med tillhörande installationer och försörjningssystem samt utför servicetjänster och underhållsåtgärder åt övriga avdelningar. Genom att arbeta med planerat och förebyggande underhåll ska avdelningen hålla Gryaabs anläggningar och system i så gott skick att oförutsedda störningar minimeras. Personalen ska ha god kännedom om anläggningen så att uppkomna fel kan avhjälpas på ett snabbt och kostnadseffektivt sätt. På avdelningen var det 35 stycken tillsvidareanställda den 31 augusti 2020. Medarbetarna är fördelade i fyra grupper enligt nedan.

AIT (Automation och IT)

Gruppens uppdrag är att förvalta, underhålla och utveckla processtyrningssystemet,

instrumentering och IT-system med tillhörande IT-infrastruktur. AIT består av åtta personer fördelade enligt följande undergrupperingar:

Instrument

Två instrumenttekniker ansvarar för att förvalta, underhålla och utveckla instrumentering och mätmetoder i processanläggningen.

IT

Tre Systemförvaltare ansvarar för att förvalta, underhålla och utveckla klienter, servrar, IT-infrastruktur samt de administrativa IT-systemen. En Gruppchef som är IT-ansvarig. Idag finns det en vakans och rekrytering pågår, att få en ny medarbetare att lära sig arbetet och vår IT-system kommer vara en prioriterad aktivitet under 2021.

Automation

Två Automationsingenjörer ansvarar för att förvalta, underhålla och utveckla processtyrningssystemet (processinstrument, signal- och larmhantering, styrprogram, historisk datahantering och operatörsgränssnitt).

EL

El-gruppen förvaltar, underhåller och förnyar Gryaabs elanläggning, teleanläggning, brandlarmanläggning och övriga säkerhetssystem. El-gruppen ansvarar också för all fast monterad lyftutrustning, portar och hissar. Gruppen ansvarar för och bemannar Gryaabs fastighetsberedskapsgrupp. Gruppchefen är elanläggningsansvarig/installatör för regelefterlevnad. El-gruppen består i nuläget av sju personer: en gruppchef, fyra elektriker samt två teletekniker, varav en samordnare.

Verkstad och förråd

Verkstadsgruppen utför reparationer, om- och tillbyggnader samt nyttillverkning av mekanisk utrustning på anläggningen. Arbeten planeras och riskbedöms av underhållsingenjören. Tre underhållstekniker samt gruppchef ingår i driftberedskapen.

Förråd i form av reservdelsförråd och standardartikelförråd sköts av verkstadsgruppen. En Förrådstekniker lägger upp artiklar samt inventerar och sköter beställningar efter verksamhetens behov. Gruppen består av totalt nio personer: en gruppchef, en underhållsingenjör, en förrådstekniker och sex underhållstekniker.

Fastighet och tunnlar

Fastighetsgruppen förnyar, förvaltar och underhåller Gryaabs fastigheter, tunnlar och förbindelseledningar mellan tunneldelar. Gruppen utför normalt förekommande reparationer samt ser till att det är en god inommiljö och snyggt och rent i utemiljön. Gruppen ansvarar för och bemannar Gryaabs snöberedskapsgrupp. Gruppen hanterar också företagets tjänstebilar och avfallshantering. Gruppen består av 12 personer: en gruppchef, en förvaltningstekniker, fem fastighetstekniker, tre lokalvårdare, en tunnelingenjör och en fastighetsskötare.

Uppdrag/mål Gryaabs uppdrag i framtiden

Uppdrag

Gryaabs uppdrag enligt ägardirektivet är att på ett kostnadseffektivt sätt införa och driva system som samlar in och behandlar ägarnas avloppsvatten.

Avdelningen Teknisk försörjning arbetar inte direkt med rening av avloppsvatten utan är främst en stödprocess åt övriga avdelningar genom att tillhandahålla lokaler, energiförsörjning, utrustning och tekniska tjänster. Målet är att skapa de bästa förutsättningar att kunna genomföra uppdraget i enlighet med ägardirektivet.

För att vidmakthålla befintliga anläggningar och utrustning i ett gott skick och för att undvika framtida haverier arbetar Teknisk försörjning med stort fokus på underhåll enligt följande:

- Planerat underhåll, förebyggande underhåll och arbetsorderhantering (AO).

Under 2020 har Teknisk försörjning ihop med övriga berörda avdelningar tagit fram

- en företagsgemensam plan för det långsiktiga planerade underhållet kopplad till företagets ekonomiska långtidsplan
- en underhållsstrategi med beskrivning av åtgärder och nyckeltal för att optimera anläggningens funktion

Långsiktigt planerat underhåll

Samtliga grupper inom avdelningen har lagt in sina planerade underhållsåtgärder på utrustning, lokaler och tunnlar med längre tidsintervall än ett år i den nu framtagna planen. Det skapar förutsättningar för att kunna planera nästkommande års budget för den egna gruppen men också för att företagsövergripande se den långsiktiga kostnadsutvecklingen för underhållsarbetet.

Förebyggandeunderhåll

Samtliga grupper inom Teknisk försörjning har idag ronder inlagda i underhållssystemet MaintMaster (MM) för att följa upp det löpande förebyggande underhållsarbetet, normalt med ett tidsintervall under ett år. Veckovis faller det ut ett antal arbetsorder för det förebyggande underhållsarbetet plus de arbetsorder som kommer in som akut underhåll som anmäls av personalen via MM.

Underhållsstrategi

Den underhållsstrategi som tagits fram under 2020 beskriver underhåll som ”en kombination av alla tekniska, administrativa och ledningsåtgärder under en enhets livstid i syfte att bibehålla den i, eller återställa den till, ett sådant tillstånd att den kan utföra krävd funktion.” För att upprätthålla en hög driftsäkerhet och tillgänglighet till anläggningen beskriver Gryaabs underhållsstrategi tre parametrar som går att mäta. Teknisk försörjning kommer att ha dessa som nyckeltalsparametrar att följa upp under 2020. De tre parametrarna är:

- **Funktionssäkerhet:** Mean Operating Time Between Failure (MOTBF). Den tid som löper mellan den sista avhjälpande åtgärden för ett fel tills nästa fel uppkommit.
- **Underhållsmässighet:** Mean Time to Restore (MTTR). Den genomsnittliga tiden som åtgår för att reparera ett fel.
- **Underhållssäkerhet:** Mean Waiting Time (MWT). Medelväntetiden på en underhållsinsats. Underhållsorganisationens förmåga att leverera de resurser som krävs för underhållet.

Ett arbete pågår med att kunna få fram dessa nyckeltal ur underhållssystemet MaintMaster under 2021.

Utmaningar och riskbild

De framtida utmaningar och risker avdelningen står inför är bland annat:

- **Det långsiktiga underhållsarbetet:** Att leva upp till de satta målsättningarna kring planerat underhåll och den nu framtagna underhållsstrategin. Att rätt åtgärder är med i underhållsplanen (och är rätt budgeterade) och att oönskade haverier inte inträffar på grund av felaktiga beslut.
Detta ligger inom ramen för Gryaabs arbete med strategiska risker och att säkerställa en robust och tillgänglig anläggning samt att genomföra åtgärder för att minska risken.
- **Tunnel och ledningssystemet:** I ”Riskanalys omvärldspåverkan på Gryaab” finns risken om trånga sektorer i tunnelsystemet identifierad. Det finns flera osäkerhetsfaktorer om framtida flöden. Befolkningsutveckling, fler kommuner som ansluter sig och ökade mängder tillskottsvatten på grund av klimatförändringar är faktorer som påverkar. Ökade flöden kan innebära att tunnelsystemets kapacitet inte kommer att räcka till. Inom ramen för projektet Nya Rya pågår ett arbete med att prognostisera för framtida flöden. Under 2020 är ett arbete uppstartat med att identifiera de trånga sektorerna i tunnelsystemet med hjälp av datasimulering (RAOM).
- **Konsolidering IT:** Enligt stadens plan ska delar av Gryaabs IT-tjänster flyttas över till Intraservice under hösten 2021. Kan komma att påverka både den egna gruppen samt företagets personal med en lägre servicenivå. Genomförandet måste vara väl förberett och förankrat i organisationen.
- **Nya Rya:** I samband med att projektet Nya Rya startar upp kommer viktiga kompetenser som finns inom avdelningen också att behövas inom ramen för Nya Rya-projektet. Detta är något varje grupp måste förhålla sig till. Konsulthjälp eller tillfälliga rekryteringar kan bli aktuellt. Viktigt med framförhållning.
- **Rekryteringar:** I samband med rekryteringar inom Teknisk försörjning de senaste åren har det varit svårt att hitta teknisk personal med rätt kompetens. Det kan bli

problem inför kommande pensionsavgångar och ersättningsrekryteringar när personal valt att avsluta sin anställning.

- **Lagervärde 2021:** Efter påpekande vid lekmanrevision 2020 och genomgång med Gryaabs revisorer har vi kommit till att lagervärdet ska redovisas i det ekonomiska systemet med start från 1 januari 2021. Innebär att alla nyinköp av reservdelar då ska lagerföras. Tidigare inköpta reservdelar berörs inte. Kräver ett nytt arbetssätt som ska hanteras.

Avdelningens mål 2021

Med utgångspunkt från styrelsens inriktningsdokumentet 2021 och vidare via Gryaabs mål har avdelningen formulerat mål för 2021. Respektive grupp har sedan konkretiserat underliggande gruppmål. Avdelningens mål för 2021 är enligt följande:

- **Minskad klimatpåverkan:** Installation av fjärrvärmemätare för att få bättre kontroll av fjärrvärmeanvändningen och på så sätt kunna minska den. Installera minst 3 mätare under året.
- **Minskad klimatpåverkan:** Genomföra minst 2 åtgärder enligt energiplan 2020 för att minska energiförbrukningen.
- **Minskad klimatpåverkan:** Återbruka istället för att skrota. Öka återbrukningen med 20% jämfört med 2020.
- **Minskad kemikalieanvändning:** Se över användandet av diesel, behöver vi köra reservkraften 1h vid test?, det förbrukar 750 liter. Minska användandet av diesel med minst 10%.
- **Minskad energianvändning:** Byta till LED-belysning i förrådshall och kompressorhall.
- **Hög driftsäkerhet:** Genomför alla TF aktiviteter i underhållsplanen för 2021.
- **Hög driftsäkerhet:** Införa och följa nyckeltalen från UH-strategin. MOTBF, MTTR, MWT. Skapa förutsättningar i MaintMaster. Utbilda personal.
- **Hög driftsäkerhet:** Förstudie för att kunna genomföra elkonstruktion i COMOS slutförs. Förutsättningarna för att kunna göra elkonstruktion i COMOS ska vara kända.
- **Hög driftsäkerhet:** Skapa en struktur för alla grupper inom TF, vad ska vi ha i COMOS?
- **Nöjda medarbetare och god psykosocial arbetsmiljö:** Förbättra resultatet på minst tre på förhand av ledningsgruppen utvalda områden i medarbetarenkäten 2019.
- **Säkerställa kompetensförsörjning:** Genomföra de aktiviteter som berör TF i kompetensförsörjningsplanen.
- **God fysisk arbetsmiljö, säkerhetsmedvetande och säkerhetskultur:** Åtgärder i handlingsplan rörande TF för säkerhetskultur ska vara genomförda.

Kommentarer om uppdraget, mål och utmaningar 2021 för respektive grupp

AIT (Automation och IT)

Långsiktiga utmaningar är att ha den funktionalitet i våra IT-system som organisationen behöver för att kunna utföra sitt arbete på ett säkert och kostnadseffektivt sätt. Ett bra exempel på detta är att alla discipliner ska kunna arbeta tillsammans i vårt konstruktionssystem och att alla system och IT-infrastruktur skyddas genom löpande uppgraderingar och andra säkerhetsåtgärder. Vi kommer också arbeta löpande med att byta ut utrustning som inte längre uppfyller våra behov. Nedan är de större utmaningarna för AIT under 2021:

Digitalt effektiviseringsarbetet

Bedriva ett digitalt effektiviseringsarbete genom:

- Konsolidera IT-tjänster
 - o Se över möjligheterna till att flytta över delar av IT-infrastrukturen till Intraservice. Detta är en av de största utmaningarna för gruppen. Förutsättningar och behov måste redas ut. Kvalitén måste säkras. Oro från organisationen och medarbetare måste hanteras. Eventuell övertalighet kan uppstå.
- Förenkla tekniken i våra konferensrum
 - o Det ställs höga krav på en väl fungerande och enkel teknik i våra konferensrum. Idag ser tekniken olika ut i olika konferensrum vilket skapar en ineffektivitet med försenade möte och ökad IT-support.
- Förstudie digital matlista
 - o Kan vi ersätta dagens analoga matlista och beställning med något digital? (Drivs av ekonomi)
- Se över om vi kan minska antalet skrivare
- Minska antal datorer
 - o Vid utbyte av arbetsplatsutrustning ersätts stationär + bärbar dator med enbart en enhet.

Kompetensförstärkning

Idag vet vi inte vilken kompetens och i vilken omfattning vi kommer behöva rekrytera och stötta projektet Nya Rya med.

Vi har även inom gruppen en vakans på en Systemförvaltare som troligtvis kommer komma på plats under 2021. Mycket jobb kommer behövas göras för att den nya Systemförvaltaren ska lära sig våra system och få en tillräcklig kompetens för att kunna stötta vår organisation på bästa sätt.

Ersätta IT-infrastrukturen för servrar och lagring

Dagens lösning är över 5 år och supporten från leverantör slutar under 2021. Vi behöver byta ut dagens lösning mot något nytt. Målet är en lika stabil lösning som vi har idag men mer lättskött för att minska vårt konsultberoende och våra kostnader. Investeringskostnaden är uppskattad till 4 000Tkr vilket är en kraftig uppskattning som innehåller inköp, interna timmar och marginal för eventuella okända kostnader. Det finns även en koppling här till en eventuell konsolidering och effekten av den vilket inte går att uppskatta idag.

Ersätta Wilab

Wilab (IT-system för hantering av utförda provtagningar) behöver ersättas med ett nytt system då det inte utvecklas längre. Förstudie pågår, där Lab undersöker vilka system som finns på marknaden för att hitta ett system som passar oss.

El-gruppen**Energieffektivisering**

Fastighetens elförbrukning har trots flertalet utbyggnader varit i det närmaste oförändrad 2,7 GWh de senaste tio åren. Detta har uppnåtts mycket beroende på de energibesparande åtgärder som EL-gruppen genomfört under dessa år, främst på belysningssidan genom tids- och närvarostyrning samt byte av äldre belysningsarmaturer till nya effektivare med LED teknik. Energieffektivisering inom ventilation har också genomförts men av fastighetsgruppen. Arbetet med energieffektivisering kommer att fortsätta under 2021. EL-gruppen har som mål att genomföra minst två energibesparande åtgärder under 2021. Under hösten 2020 har ett arbete startats upp med att ta fram en energiplan som ska vara färdigställd under våren 2021, detta för att kartlägga anläggningens energianvändning och på så sätt kunna identifiera besparingspotentialer på både kort och lång sikt. Arbetet med att byta ut äldre belysningsarmaturer samt installation av närvarostyrning fortsätter under 2021 och kommer att pågå efterkommande år tills alla belysningsarmaturer är utbytta och närvarostyrning är installerad där det är möjligt.

Elanläggning

Revisionsbesiktning av elanläggningen har genomförts 2020 med få anmärkningar, inga av dessa var allvarliga. Elanläggningen kommer att fortlöpande underhållas och förnyas utefter den underhållsplan som finns framtagen.

Större underhållsinsatser och installationer under 2021:

- Byta ut fyra av de UPS enheter och batterier som försörjer delar av Ryaverkets processtyrutrustning med avbrottsfri kraft
- Det automatiska brandsläckningssystemet i huvudställverket kommer att uppgraderas med nytt modernare släckmedel
- El-centralen för pumpstationen till biosteget (AS-pumpar) kommer att moderniseras med delvis nya komponenter och selektiviteten för Favoriserad kraft till denna förbättras
- Arbetet med renovering alternativt utbyte av elcentralen för försedimenteringen inleds, kommer att fortgå 2022 - 2023
- Byte av belysningsarmaturer till LED. Mål att vid årsskiftet 2021/2022 ska 68% av Gryaabs belysningsarmaturer vara LED
- Installation av närvarostyrning i förrådshall och kompressorhall.
- Förberedande arbeten för inför byte av ställverk i biogasanläggningen. Ställverket byts 2022 - 2023

Större underhållsinsatser och installationer under 2022 – 2025:

- Byte av ställverk i biogasanläggningen
- Byte av transformator och ställverk för nödkraftsmatning inklusive byggnad (transformatorkiosk vid kemikaliemottagningen)

- El-centralen för finrenshanteringen kommer att moderniseras med delvis nya komponenter
- Renovering av el-centraler för, biogasanläggning och hjälpsystem.
- Byte av 110V likspänningsfördelning i huvudställverket
- Byte av två UPS enheter och batterier
- Fortsatt utbyte av belysningsarmaturer till LED och installation av närvarostyrning.

För några år sedan så gjordes en större insats för att uppgradera el-utrustning och installationer i vårt tunnelsystem. Vi har sedan dess även utökat antalet tunnelpåslag där det finns elinstallationer med 40%. Periodiskt underhåll av dessa kommer att behöva utföras i en utsträckning som inte funnits tidigare för att bibehålla en hög standard då utrustningen sitter i en mycket tuff miljö. Utmaningen 2021 kommer bli att avsätta tid och resurser för att kunna genomföra detta.

I några delar av Sverige finns brister i elnätscapacitet. Göteborg har i nuläget inte detta men eventuella framtida etableringar av energiintensiva verksamheter skulle kunna innebära att elnätet inte räcker till. Elförsörjningen är ett prioriterat område då Gryaab har en elintensiv process för rening av avloppsvattnet. Bevakning av och kommunikation förs med Göteborg Energi för att säkerställa nätkapaciteten både för aktuellt och kommande behov. Gryaab som samhällsviktig verksamhet ligger även högt i prioritering för att få elförsörjning i händelse av en krissituation i staden.

Bemanning

Bemanningen i gruppen ligger i dagsläget på rätt nivå. I och med att projekt Nya Rya startas så kan medverkan av gruppens medarbetare i detta komma att påverka personalsituationen. Vid de senaste rekryteringarna till EL-gruppen så har det varit väldigt få sökande och få av dessa har motsvarat Gryaabs krav. Det finns en risk att det kommer att bli svårt att ersättningsrekrytera om det blir så att några i gruppen går över till projektet. Medelåldern i gruppen är också relativt hög, 51 år, så man bör ombesörja återväxten i gruppen i god tid. Behovet av inhyrd elektriker motsvarar ca 1 årsarbetstid för att täcka för tillfälliga toppar i arbetsbelastningen samt för större och mer tidskrävande underhållsinsatser och installationer. Gryaabs egna elektriker har mer ryckighet i sitt arbete, beredskapstjänstgöring kan också påverka den normala arbetstiden, så det är därför ibland svårt för den egna personalen att göra arbetsuppgifter där det krävs kontinuitet. Alternativet att anställa fler elektriker finns. Man skulle då behöva införa någon typ av rotation där bara vissa har arbetsuppgifter som man kan ryckas från.

Fördelen med att till viss del använda inhyrd arbetskraft är att man med kort varsel kan minska eller öka antalet personer. Nackdelen är en lägre kännedom om anläggningen vilket ökar arbetsinsatsen för beställaren.

Fastighetsgruppen

Fastighet har mycket arbete framför sig, underhållsplanen som är framtagen under 2020 visar på det som vi redan visste fastigheterna börjar bli äldre och ett större underhåll krävs och därför ser vi en ökning på just underhållskostnader under närmsta året.

Vi har haft några pensionsavgångar och nyrekryteringar under föregående år, men det är skönt

att vi går in i 2021 med fullt manskap på plats och en grupp som nu tillsammans kan utvecklas framåt.

En stor utmaning som inte bara gäller fastighet utan hela Gryaab är vårt stora tunnelsystem som behöver underhåll och förnyelse det är många mil tunnel och mycket vatten som ska transporteras fram till Ryaverket.

Minskad klimatpåverkan

Att mäta är att veta. Som ett led i att kunna mäta fjärrvärmeförbrukningen, värdera de energisparåtgärder vi gör och lokalisera var i anläggningen man bäst gör insatser för att minska energianvändningen, ska det under 2021 installeras energimätare på det olika värmegrupperna i Centralbyggnaden, Slambyggnaden, Yttre kulvert och Driftcentral/EN.

Minskad klimatpåverkan

Energisparåtgärder med kalkyl ska tas fram rörande ventilationen när ventilationsaggregat är uttjänta eller i de lokaler som har höga flöden eller ska byggas om.

Minskad klimatpåverkan

Fastighet ska tydligt vara med och bidra till det cirkulära samhället och bidra till att saker återanvänds antingen av Gryaab eller andra verksamheter

Bemanning

Gruppen har idag 1 person för mycket detta är en extra rekrytering för kommande pensionsavgång och Nya Rya. Under 2020 har vi ersatt de pensionsavgångar som vi haft och de nya personerna är nu fullt inne i sitt arbete. Med projektet Nya Rya så kan personer från gruppen hamna där istället och det är då viktigt att det ges utrymme för att ersättningsrekrytera eller hyra in personal under den tiden.

Gruppen har en blandad ålder och bara 1 pensionsavgång inom 1-2 år.

Vi har idag ett behov att hyra in lokalvårdare och det är ca 1 årsarbetstid för att täcka behov av städning + täcka vid semestrar och ledighet. Det finns en rörlighet i och med detta och det är lättare att planera semestrar och extra behov. Tankar kring att anställa 1 lokalvårdare till har diskuterats under 2020 men landande då i att det är bra att använda inhyrd personal.

Tunnlar

Under 2020 har en tunnelstrategi framtagits och en utredning kring vilka trånga sektorer (avseende kapacitet och redundans) som finns i vårt tunnelsystem har påbörjats.

Tunnelstrategin omfattar identifiering av stora insatser med avseende på underhåll och investeringar samt tänkbara åtgärder för att öka tillgänglighet i tunnelsystemet.

Under 2021 ska vi jobba vidare med dessa underlag. Tunnelstrategin ska implementeras och fokuserat jobbas med det underhåll och de investeringar som behöver göras.

Utredningen kring trånga sektor kommer att fortsätta med bl.a. modelleringssteg. Utifrån resultat ska sedan en åtgärdsplan tas fram. Planen kommer att utgöra en del av tunnelstrategin.

Bräcke skorsten som ventilerar vårt tunnelsystem måste också rivas under 2021 och det pågår nu en utredning om ny behöver byggas eller vi kan lösa det på andra sätt.

Verkstaden

Anläggningen växer efter varje tillbyggnad och projekt samtidigt som den huvudsakliga anläggningen blir äldre och kräver mer underhåll. Verkstaden arbetar efter drift/anläggnings långtidsplan för underhåll och utför de förebyggande åtgärder enligt plan med hjälp av egen och inhyrd personal. Vi köper in ca 4000 h/år av typen mekaniker/smidespersonal. Den siffran har ökat från 2500h / år för några år sedan vilket visar på den ökade mängden underhåll som utförs på anläggningen. Vår utmaning är att hinna med alla planerade underhållsarbeten samt tillkommande arbeten som inte finns med i planen för 2021 som är ca 50% av arbetstiden. En ny utmaning för 2021 är att arbeta med de för året nya nyckeltalen för att optimera vårt underhåll.

Bemanning Verkstad

Verkstaden består idag av sex stycken anställda underhållstekniker, samt tre stycken inhyrda entreprenörer. Arbetsuppgifterna för dessa nio personer är lite olika i dagsläget, inhyrda arbetar mer ofta med långa underhållsarbeten som inte alltid kräver anläggningskunskap. Vi ser dock att mängden arbete ökar för varje år, dels blir dagens anläggning äldre och kräver mer underhåll, dels utför verkstaden mer komplicerade uppdrag för att nyttja kompetensen hos den egna personalen. Bedömningen är att vi skulle kunna vara åtta underhållstekniker och hyra in enstaka entreprenörer under högsäsong som är mellan april till aug. Vid en rekrytering av flera underhållstekniker skulle man även kunna säkra framtida pensionsavgångar som är ett kommande problem. I nuläget har vi ingen uppfattning av bemanning till Nya Rya, om vi tappar personal dit är rekryteringsbehovet än större.

För att vår verkstad ska vara säker och ändamålsenlig för sitt uppdrag har en underhållsplan tagits fram för utbyte samt utveckling av verkstaden under 2020. Egen personal och till viss del entreprenörer utbildas inom verkstadens utrustning för att bibehålla eller öka sina kunskaper inom området för att kunna utföra arbeten på ett säkert sätt. Verkstaden behöver inom kort titta på lämpliga sätt att på sikt rekrytera ny personal i takt med att den går i pension (snittålder idag, 49 år).

Förråd och dess artiklar

Förrådet ska ha ordning på de lagerförda artiklar som ska finnas i förrådet och i Maintmaster. Artiklar i system ska vara kompletta med bland annat namn på leverantör, rätt benämning på artikel, pris och saldon ska stämma och ska vara avstämda med ansvariga för respektive område. Detta är ett fortlöpande arbete.

Bemanning Förråd

Idag är en person anställd på förrådet med mycket kunskap och artiklar och lagersystem. Resten av gruppen hjälper till vid kort frånvaro, men det finns bara en person på tjänsten vilket kan vara en osäkerhetsfaktor.

Ett säkerhetslager ska finnas för de mest frekventa artiklarna för att säkra upp att underhållsarbeten inte avstannar på grund av saknade delar, detta passar in i kommande nyckeltal för 2021, där vi ska mäta väntetid innan ett arbete påbörjas. Rapport om uttag och omsättning och s.k. hyllvärmare kommer att tas fram under 2021.

Förrådet har delvis byggts om och lokaler fått nya användningsområden pga nya projekt under 2020. En utmaning för 2021 är att hitta ett sätt att hantera skrymmande förrådsartiklar, både en säker lagerplats och rutiner för dessa då de ofta är långliggare.

En lagerautomat har installerats under hösten 2020 och är ett steg i att förvara förrådsartiklar på ett utrymmeseffektivt sätt för Gryaab. Lättare inventering och uppföljning av uttag är några av fördelarna med denna maskin. En utmaning för 2021 är att särredovisa alla inköp av reservdelar till förrådet för att uppfylla revisorernas synpunkter på Gryaabs lagervärde. Det gäller reservdelar som lagerförs i förrådet.

Förutsättningar/bemannning

Generellt upplever gruppcheferna på TF att bemanningen något i underkant jämfört med behovet med behovet. Avsikten är att det ska vara en grundbemanning med anställd personal och att vi hyr in personal vid arbetstoppar. Inköp av inhyrd personal har främst ökat inom verkstaden. Det hänger samman med de ökade underhållsinsatserna främst inom Anläggningsgruppens processutrustning.

Budgeterade inhyrningar under 2021 är inom följande områden:

Elektriker	1700h
Mekaniker/underhållstekniker	4000h (Budgeteras av TF 2021)
Lokalvårdare/kök	1700h

Grupperna El, Verkstad och Fastighet har i sina respektive avsnitt högre upp i dokumentet lämnat motiv för varför man använder inhyrd personal som redovisas här.

Under de kommande åren kommer troligen inhyrd personal att öka. Projektet Nya Rya kommer att delvis bemannas med Gryaabpersonal. Personal som går över till projektet måste då ersättas.

Budgetkommentarer, budget 2021

I sammanställning nedan framgår att TF:s budget för 2021 hamnar på ungefär samma nivå som budgeten för 2020. Den beräknade kostnaden för planerat underhåll enligt underhållsplanen för 2021 är inte upptagen till 100% i budgeten för 2021. Gäller främst kostnadsposter inom områdena Fastighet och Tunnlar. Anledningen är att det kan bli svårt att hinna med samtliga upptagna poster i planen och att omprioriteringar och framflyttning av åtgärder kommer att genomföras.

Prognosen för 2020 (september) pekar mot 68,5 mkr. Då finns inga löneökningar medräknade och Coronan påverkar utfallet för 2020. Utfallet för 2019 blev 66,7 mkr mot en budget på 68,5 mkr. Avvikelsen avser främst entreprenad-/underhållskostnader.

Det har varit en trend de senaste åren att vi inom TF inte klarat att genomföra de åtgärder som varit planerade. Samtidigt blir anläggningen äldre och den nu framtagna underhållsplanen pekar mot att det behövs ökade underhållsinsatser. Inom tunneldelen kommer komplexa och kostsamma åtgärder att behöva genomföras de kommande åren. Det handlar bland annat om sprutbetong som är gammal och behöver förnyas i tunneldelar där det förekommer vatteninläckage.

Gruppcheferna inom Teknisk försörjning kommer att ha stort fokus under 2021 för att genomföra de underhållsinsatser som är nödvändiga. Detta är också uppsatt som ett avdelningsmål för 2021.

Sammanfattning, jämförande siffror:

Budget 2021:	- 71 784'
Budget 2020:	- 71 734'
Prognos 2020:	- 68 561'
Utfall 2019:	- 66 734'

Större Avvikelser

Grupp	Konto	Avvikelse, belopp kkr +/-	Avser
EL	4320 Reservdelar	-450'	Mindre behov 2021, stora insatser genomfördes under 2020.
EL	5330 Eldningsolja	-280'	Inget behov av påfyllning för nöd/reservkraft 2021.
Fast	4821	+691	Ökade underhållskostnader enligt den nu (2020) framtagna underhållsplanen.
Fast	7389	+350	Denna post fanns inte upptagen i 2020 års budget. Troligen av misstag. En kostnadspost finns med i 2020 års utfall.
Tunnlar		+400'	Ökade underhållskostnader enligt underhållsplan och ökade utredningskostnader DHI (konsultkostnad), mm.
AIT	5413	+180'	Ökad kostnad för mer utbyte av hårdvara, t.ex förbättra konferensrum, ersätta iPads till styrelsen, switchar och Apor
AIT	5422	+433'	Nya programvaror, behov av konsultinköp, SSG Entre felaktig budgeterat 2020, MapInfo karthantering, KursAdmin flyttad från konto 5512.
AIT	5512	-352'	Avslutar Microsoft Unified support, inte samma behov efter DeltaV uppgraderingen. Flyttat KursAdmin till molnet - hamnar på konto 5422 istället, MapInfo karthantering flyttad till konto 5422.

AIT	6550	-261´	Minskad konsultkostnad baserat på utfall och mål 2021
301	6810 Inhyrd personal	-850´	Främst minskning av ersättare för förvaltningsingenjör (föräldraledig).
301	7211 Löner	+350	Halvtidsersättare Förvaltningsingenjör.
301	6550 Konsulter	-200´	Minskade inköp
310	6553 Nya Rya	-500´	Ersättning för Förvaltningsingenjör, Gruppchef Fastighet och Automationsingenjör.

Ann Mattsson

Verksamhetsplan – UKM 2021

Syfte

Syftet med den här beskrivningen är att utgöra underlag för budget för UKM.

Omfattning

Beskrivningen omfattar:

- Verksamhetsbeskrivning för UKM
- Uppdrag och mål
- Nödvändiga förutsättningar för att klara uppdraget

Ansvar

Avdelningschefen för UKM ansvarar för att analysen genomförs årligen.

Verksamhetsbeskrivning

Allmänt

Avdelningen ansvarar för Gryaabs långsiktiga tekniska processutveckling, uppströmsfrågor, kvalitets- och miljöledningsarbete och miljörapportering samt driva hållbarhetsarbetet. UKM bidrar också aktivt till lagstiftning och policyskapande på lokal, nationell och internationell nivå. I tillägg bedrivs projekt och utredningar på särskilt uppdrag från olika avdelningar eller från Gryaab centralt. UKM handlägger också remisser inom miljöområdet i de fall då detta förväntas ha en gynnsam påverkan på Gryaabs framtida förutsättningar, samt deltar i lokala, regionala, nationella och internationella samarbetsforum, där Gryaabs förutsättningar styrs och påverkas.

Utvecklingsenheten

Enheten genomför långsiktigt utvecklingsarbete för att utveckla processer och teknik. Syftet är att skapa bättre och mer hållbara och kostnadseffektiva anläggningar för att uppfylla myndigheternas krav på effektiv rening och minskade miljöbelastningar. Gryaab samverkar med omvärlden för att föra utvecklingen inom avloppsreningsteknik och slambehandling framåt, samt identifiera och hantera utmaningar för reningen och slambehandlingen. Genom direkt samverkan med universitet och högskolor, myndigheter och VA-organisationer genereras kunskap som är till nytta för Gryaabs utmaningar. Detta sker till stor del inom ramen för forskningsklustret VA-teknik södra men även genom att delta i referensgrupper, workshopar, utbildning och seminarier där effektmålen ligger i linje med Gryaabs kunskapsbehov. Kunskap inhämtas från skriftliga källor och nätverkande. Samordning av utvecklingsarbetet vid Gryaab samordnas av enheten inom ramen för den tekniska utvecklingsgruppen (TUG). Värdering av Gryaabs tekniska risker, identifiering av

miljöaspekter och uppföljning av ägarnas klimat och miljömål är andra ansvarsområden för TUG.

Uppströmsenheten

Enhetens verksamhet består huvudsakligen av uppströmsarbete, det vill säga kontakt med abonnenter, allmänhet, myndigheter och konsulter när det gäller användandet av delägarkommunernas avloppssystem. Uppströmsarbete bedrivs genom att vara aktiv som remissinstans i anslutna verksamheters tillstånds- och anmälningsprocesser, delta i periodiska besiktningar samt vara tillsynsmyndigheternas stöd i arbetet med spillvattenfrågan. I uppdraget ingår också utredningar, spårning och kartläggning av föroreningskällor i avloppssystemet. En betydande del av uppströmsarbetet styrs av kvalitetssystemet för slam, Revaq, som Gryaab sedan 2009 arbetar enligt. Gryaab deltar i flera olika samarbeten på nationell nivå för att utveckla arbetet med uppströmsfrågor. Vidare tar uppströmsenheten en aktiv roll i branschföreningens utbildning i uppströmsfrågor.

Kvalitets- och miljöansvarig

Kvalitets- och miljöansvarig ansvarar under avdelningschefen för att upprätthålla, samordna och utveckla bolagets samlade kvalitetsarbete och miljöledningssystem som styrs huvudsakligen av lagkrav, styrande dokument från ägarna, ISO 140001 och Revaq. I uppdraget ingår t.ex. att ansvara för att stödja ansvariga linjechefer och delta vid ledningens genomgång. Uppföljning av internkontrollen sker på uppdrag av Gryaabs styrelse och syftar till att granska och redovisa hur Gryaab hanterar de viktigaste riskerna och verifiera att införda åtgärder fått avsedd effekt. I tjänsten ingår även att samordna det interna miljöarbetet och vara officiell kontaktperson mot tillsynsmyndigheten med ansvar för upprättande och rapportering av hur Gryaab lever upp till miljölagstiftningen och sina tillstånd. I tjänsten ingår även att driva och utveckla det strategiska hållbarhetsarbetet samt samordna framtagandet av en hållbarhetsredovisning.

Arbetet ska ske med utgångspunkt från Gryaabs uppdrag, värderingar, fastställda mål samt relevanta riktlinjer i Gryaabs ledningshandbok.

Uppdrag/mål Gryaabs uppdrag i framtiden

Kraven för avloppsvattenreningen skärps från 2021 och kommer att inkludera mängdvillkor. Uppfyllandet av mängdvillkor är direkt beroende av både tillflödet och reningsgraden för det avloppsvatten som anläggningen har kapacitet för. Det är idag oklart hur snabbt och mycket tillflödena kommer att reduceras till följd av ägarkommunernas insatser för att minska tillskottsvattenflödena. För att hantera risken för höga utsläppta mängder av fosfor, kväve och BOD kommer UKM under 2021 att göra fördjupade beräkningar av effekterna av kommunernas nya flödesprognoser på möjligheten att klara utsläppsvillkoren fram till 2036 samt påbörja arbetet med att identifiera möjligheter att förbättra anläggningens prestanda. Olika möjligheter att använda volymerna i nuvarande biobäddar optimalt kommer att utredas. Den valda processlösningen bör ge ökad avskiljning av BOD vid normalflöde, samt ökad flödeskapacitet för biologisk rening vid höga flöden utan att försämra avskiljningen av kväve och fosfor. Klimatpåverkan bör sänkas väsentligt relativt nuvarande utsläpp från biobäddarna

och investeringen vara väl avvägd. Även optimeringar av skivfilter, aktivslamanläggning, eftersedimentering och direktfällning kommer att ingå. Detta sker i nära samverkan med projekt Nya Rya eftersom de processval som görs i närtid även ska utgöra ändamålsenliga delar av reningsprocessen från år 2036. Under 2021 identifieras i samverkan med Nya Rya och driftavdelningen vilka processutmaningar och fördjupningar som behöver göras för Nya Rya respektive för att uppfylla utsläppsvillkor fram till 2036 samt vilka av dessa som bäst utreds vidare inom projektet respektive i olika delar av linjeorganisationen.

Projekt Nya Rya startas upp under 2021 med syfte att uppfylla förväntade utsläppsvillkor från 2036. En väsentlig utmaning består i att föreslå ett processval som uppfyller såväl myndigheterna förväntningar på sänkta utsläpp, ägarnas förväntningar på framtida kostnader och de flöden som avleds till tunnelnätet. UKM kommer under 2021 att bidra med såväl bemanning direkt till projektet som insatser i form av möten, PM, beräkningar etc. för att införa befintlig kunskap och erfarenhet till projektet. Den hållbarhetsmodell som utvecklas av industridoktoranden implementeras för processval.

Projekt "U1" som utgör ett villkor i miljödomen innebär att källor, recipienteffekter och möjligheter att begränsa vissa utvalda ämnen ska utredas. Detta görs av UKM i samverkan med Nya Rya. Under 2021 görs en inledande kartläggning för att identifiera möjligheter och kunskapsluckor. Vissa provtagningar genomförs i samverkan med Bohuskustens Vattenvårdsförbund. Kompletterande provtagningar och recipientundersökningar planeras för viktiga parametrar och genomförs under kommande år.

Slambehandling och disponering har länge identifierats som riskområde och kan generera såväl högre kostnader som hinder mot hållbar slamhantering. Under 2021 påbörjas en förnyad översyn och utvärdering av alternativa möjligheter för slamhantering och disponering för att hantera olika identifierade utfall av pågående lagstiftningsprocess avseende slamanvändning. Detta kommer att utredas så att även kraven för utredningen "U2", som anvisas i miljödomen, uppfylls. Det innebär att de föreslagna alternativen även ska ge lägre utsläpp av metan från slamlagring. Under 2021 görs en grundläggande kartläggning av alternativa lösningar. Fördjupade studier och eventuella metanmätningar genomförs under kommande år. Även här kommer den av industridoktoranden utarbetade hållbarhetsmodellen att användas för att genomlysna alternativen ur ett hållbarhetsperspektiv.

För såväl vattenbehandling och slambehandling samt arbetsmiljön i ledningar och tunnlar är det viktigt att dagens låga föroreningsnivå i inkommande avloppsvatten bibehålls. För att fortsatt kunna leverera Revaq certifierat slam till jordbruk behövs dessutom fortsatta minskningar av de redan låga halterna av specifika metaller. En utmaning är att dessa metaller i stor utsträckning inte kommer från verksamhetsanknutna punktkällor utan kommer från diffusa källor som jord och ytor i samhället och når avloppssystemet via tillskottsvatten. Verktygen för att nå de diffusa källorna till föroreningar är delvis annorlunda från de som använts för de stora verksamheterna. Samtidigt är det viktigt att inte släppa kontrollen över de stora verksamheterna. En annan viktig utmaning framöver är hur man ska hantera de tillflöden som inte är föroreningar, men vars belastning kommer att innebära en påfrestning för reningen och kan komma att begränsa Gryaabs tillstånd. Det gäller exempelvis tillskottsvatten, kväve och organiskt material inklusive fett.

Uppströmsenheten kommer under 2021 att fortsätta att lämna remissvar, delta i besiktningar och på andra sätt stödja miljömyndigheterna så att verksamhetsutövarna i regionen får allt bättre villkor att förhålla sig till avseende avloppsvattnet. Kunskap tas kontinuerligt fram och bearbetas om diffusa källor till föroreningar och information sprids så att de aktörer som ansvarar för respektive källa får allt bättre möjlighet att ta ansvar för sin miljöpåverkan.

Arbetet med Göteborgs stads kommande miljö- och klimatprogram tydliggjorde risken för att inte det blir möjligt för Gryaab enskilt att uppnå så stora minskningar av klimatpåverkan som Göteborgs stad förväntar sig till år 2030 i kombination med de sänka utsläpp och fortsatt höga flöden som kan förväntas. Under 2020 och 2021 utarbetas en klimatstrategi för att på bästa sätt hantera dessa motstående intressen. Även hållbarhetsmodellen kommer att användas för avvägningar mellan målen. Fördjupade recipientutvärderingar utgående från U1 under kommande år utformas för att ge relevanta motiveringar för ägarna att göra väl avvägda val mellan åtgärder mot tillskottsvatten, investeringar på Ryaverket och begärda utsläppsvillkor.

Det löpande kvalitets- och miljöarbetet bedrivs vidare. Under 2021 infogas det arbete som redan genomförts väl avseende övriga hållbarhetsaspekter på ett tydligare sätt i årshjulet för hållbarhetsarbetet. Det förtydligas också ytterligare kring ansvarsfördelningen mellan linjeorganisationen och kvalitets-och miljöansvarig.

Belastning av såväl vatten som partiklar och organiskt material och kväve påverkar Gryaabs möjligheter att uppfylla utsläppsvillkor och ägarkommunernas möjligheter att ansluta befolkning till Ryaverket. UKM fortsätter under kommande år att ta fram och sprida kunskap om dessa samband genom remissvar, löpande uppströmsarbete och medverkan i lokala och regionala samarbeten. Under 2021 hanteras pågående anmälningsärenden vidare. UKM fortsätter under 2021 att bidra till kunskapshöjningen angående effekten av tillskottsvatten och möjliga åtgärder bland annat genom att medverka i kretslopp och vattens industridoktorands projekt, projektet Future City Flow och samarbetsforumet "Ämnesgrupp tillskottsvatten och bräddning".

För såväl vattenbehandling och slambehandling som klimatarbetet och uppströmsarbetet är marginalerna små samtidigt som ytterligare förbättringar förväntas framöver. UKM fortsätter därför med att driva och delta i externa och interna forsknings- och utvecklingssamarbeten inom prioriterade områden. Fortsatt samarbete med VA-teknik Södra inklusive Chalmers och LTH ger värdefulla pusselbitar till framtida möjligheter för hållbara avloppsvattenrening. Gryaabs industridoktorand fortsätter att stödja verksamheten i hållbarhetsarbetet och processvärdering genom processmodellering och fördjupade studier av kritiska processdetaljer. UKMs industridoktorand avser också fortsätta med den interna kunskapsspridning som på börjats under rubriken "Vi lär oss mer", men som dessvärre begränsats under 2020 på grund av Corona. Prioriterade områden för forskning och utveckling identifieras idag av TUG, tekniska utvecklingsgruppen. Under 2021 anpassas organisationen för TUG till den nya riskhanteringsmodellen samt de roller som Gryaabs nuvarande organisation innehåller. Målet är att TUG fortsatt ska utgöra en plattform för kunskapsutbyte samtidigt som beslutsamässigheten och prioriteringen av utvecklingsbehov förtydligas.

Förutsättningar

Utvecklingsenheten har under 2021 behov av tre utvecklingsingenjörer och en industridoktorand, samt insatser från AC. Detta inkluderar 1 - 1,5 tjänster som disponeras av projekt Nya Rya. Enheten räknar med att ingå med en deltidstjänst samt ca 25 % vardera av tre personer i Nya Rya under 2021 i form av möten, workshopar, sammanställningar av befintligt material och annan kunskaps-, kompetens- och erfarenhetsöverföring till projektet, samt assistens med hållbarhetsanalyser. Gruppen räknar också fortsatt med att bidra till lokala, regionala och nationella samarbeten i linje med de kunskapsbehov som regionen och Gryaab har för att utvecklas i hållbar riktning. Hanteringen av remisser lokalt och nationellt utvecklas.

Under 2021 utvärderas behov av eventuell utökning av antalet utvecklingsingenjörer. Ev. utökat behov från 2022 och framåt beror främst på hur stora insatser som behövs för U1 och U2, samt hur organisationen och strategin för Nya Rya utvecklas. Beroende på vilken precision som behövs för reningsresultaten för den samlade anläggningen från 2036 samt under tiden fram till 2036 finns det olika behov av internt utvecklingsarbete i tillägg till det som utvecklas inom Nya Rya. TUG utvecklas för att samtidigt kunna ge möjlighet till avstämningar och vara ett effektivt beslutsforum där var och en roll får den information som behövs i utbyte mot den tid och annan insats som det är värt.

Uppströmsenheten har under 2021 samma bemanning som idag, det vill säga en uppströmsansvarig och tre miljöingenjörer. Medlemmar i enheten bidrar även till gryaabgemensamma arbetsuppgifter som studiebesök, gemensamma aktiviteter, remissarbete som inte är direkt kopplade till uppströmsarbetet, anmälningsärenden, arbetsmiljö, kemikalier, besvarande av frågor från allmänheten, deltagande i externa arbetsgrupper mm.

Under 2021 utvecklas strukturen för avstämningar med VD och styrelsen. Frågorna om delegation, diarieföring och dokumentation är viktiga och under 2021 utarbetas ändamålsenliga och effektiva lösningar.

Kvalitets- och miljöansvarig arbetar sannolikt deltid även under 2021. Ansvar för U1, eventuella fortsatt arbete med anmälningsärendena och samordning av hållbarhetsarbete beroende på hur detta beslutas genomföras tillkommer. Det blir en relativt hög arbetsbelastning under året.

En viss avlastning åstadkoms under 2021 genom att fortsatt anlita externt stöd för hållbarhetsarbetet även under början av 2021, vilket har budgeterats för.

Allmänt om arbetsbelastning. Så som förutsågs när uppströmsgruppen utökades från tre till fyra personer så har föräldraledigheter mm reducerat den effektiva närvaron i uppströmsgruppen (och även i utvecklingsenheten och för kvalitets- och miljöansvarig). Detta trots vikarier och avlastning av konsulter. Alla tjänster på UKM kräver relativt hög bakgrundskunskap och inläring vilket innebär att det är viktigt att det kontinuerligt finns tillräckligt antal personer som kan stå för kontinuiteten även om kunniga och ambitiösa vikarier och konsulter kan utföra viktiga arbetsuppgifter. Detta ansträngda läge kommer att bestå även under 2021. På längre sikt hanteras detta genom att ytterligare en utvecklingsingenjör anställs under 2021 och på kort sikt genom att konsulter anlitas i den mån

det är rationellt, samt att AC tar aktiv del av de delar av verksamheten som för tillfället är mest ansträngda.

Remisser och lokal samverkan. Under senare år har medvetandet om hur samhällsbyggandet, klimatanpassning och avloppshantering hänger ihop ökat såväl lokalt som nationellt. Gryaabs närvaro i såväl lokala som nationella forum uppskattas alltmer. UKM planerar för att fortsatt kunna bidra till lokal samverkan i den omfattning som önskas och är ändamålsenligt. UKM planerar att fortsatt bidra nationellt och lokalt genom att svara på relevanta remisser och delta i viktiga sammanhang. Alla anställda på UKM kommer under 2021 att bidra i olika sammanhang och eller svara på remisser, beroende på erfarenhet och kompetens.

Påverkan på kostnader. Under 2021 ökar personalkostnaden för UKM mycket lite jämfört med 2020, trots planerad utökning med en utvecklingsingenjör, då utökade personalkostnader vägs upp mot intäkter till avdelningen från projekt Nya Rya, samt fortsatta deltidsarbeten kopplade till föräldraskap.

Konsultkostnader för hantering av anmälningssärenden, uppstart av U1 och U2 samt hållbarhetsarbete är budgeterade för. Under 2021 budgeteras inte för större provtagningskampanjer, däremot fortsatt löpande bevakning och spårning uppströms reningsverket i den mån det behövs för att spåra utsläpp med mera. För U1 ingår inledande provtagningar, större recipientprovtagningar genomförs under 2022 och 2023, men planeras under 2021. Även för U2 kommer större konsultinsatser att belasta kommande år snarare än 2021. Fortsatt finansiering av högskoleverksamhet med 600 kkr under 2021 är budgeterad.

Påverkan på investeringar. Under 2021 behövs insatser för att renovera provtagningsstationer. Detta har kommunicerats med TF som ansvarar för dessa investeringar/renoveringar.

Sammanfattning. UKM består under 2021 av en uppströmsansvarig, tre miljöingenjörer, fyra utvecklingsingenjörer varav en industridoktorand och en deltar i projekt Nya Rya, samt kvalitets- och miljöansvarig och avdelningschef. Det vill säga sammanlagt tio anställda. Vikarier tillkommer i förhållande till föräldraledigheter mm.

Inga investeringar behövs inom UKM, däremot behöver TF investera i provtagningsstationerna, vilket är kommunicerat.

Fortsatt stöd till forskningspartners inom VA-teknik södra planeras. Konsultstöd anlitas för bland annat hållbarhetsarbete samt U1, U2 samt hantering av anmälningssärenden. Inga större kampanjer med provtagning och analys planeras, däremot löpande uppströmsarbete inklusive eventuella spårningar av utsläpp och analyser i samband med examensarbeten.

GRYAABS MÅL 2021

Målprocess Gryaab

Förslag till Gryaabs mål tas fram under hösten och fastställs av Gryaabs styrelse i november i samband med fastställande av Gryaabs budget för kommande år. Gryaabs mål är framtagna med utgångspunkt i Gryaabs inriktningsdokument som tas fram och fastställs av styrelse årligen i juni. Gryaabs mål har även tagit hänsyn till Göteborgs Stads budgets övergripande mål samt övergripande verksamhetsmål för 2021 (se nedan under punkt 2). För 2021 har Gryaab inte fått några indikatorer för de övergripande verksamhetsmålen.

Målen följs upp kvartalsvis genom Gryaabs ordinarie måluppföljning samt genom delårsrapporter i mars och augusti samt årsrapport i februari.

1. Styrelsens mål

Utifrån bolagets ägardirektiv (grunduppdrag), Göteborgs Stads budgets övergripande verksamhetsmål och styrelsens inriktningsdokument fastställt i juni 2020 ska följande mål gälla för Gryaab för 2021.

1.1 Gryaabs huvuduppdrag

1.1.1 Reningsresultat som väl uppfyller Gryaabs miljötillstånd

Huvudsakligt ansvar: Drift

Halter

Årsmål: Reningsresultatet för kväve är < 7 mg/l

Årsmål: Reningsresultatet för BOD är < 9 mg/l

Årsmål: Reningsresultatet för fosfor är < 0,25 mg/l

Tertial 2: Reningsresultatet för kväve är < 6 mg/l

Tertial 2: Reningsresultatet för BOD är < 8 mg/l

Tertial 2: Reningsresultatet för fosfor är < 0,25 mg/l

Mängder

Årsmål: Utsläppet av kväve är < 980 ton/år

Årsmål: Utsläppet av BOD är < 1 200 ton/år

Årsmål: Utsläppet av fosfor är < 35 ton/år

1.1.2 Tillvarata biogas

Huvudsakligt ansvar: Drift

Årsmål: Gryaab ska producera minst 11 000 000 Nm³ biogas per år till Göteborg Energi.

1.1.3 God badvattenkvalitet

Huvudsakligt ansvar: Drift

Årsmål: Mindre än 1 % av flödet ska förbiledas biologisk rening under tertial 2.

1.1.4 Slam ska användas som gödsel

Huvudsakligt ansvar: Drift

Årsmål: 60 % av det totala slammet ska uppfylla Revaqs krav och återföras till jordbruk.

Långsiktigt mål: 80 % av det totala slammet ska uppfylla Revaqs krav och återföras till jordbruk.

1.2 Resurshushållning i det cirkulära samhället

1.2.1 Minskad klimatpåverkan

Huvudsakligt ansvar: Alla avdelningar

Årsmål: Gryaab ska genomföra minst tre åtgärder i syfte att minska klimatpåverkan.

Kommentar: Målet fördelas på avdelningarna och ska bestå av minst två konkreta åtgärder.

Endast en utredning på området kan tillgodoräknas som en åtgärd.

1.2.2 Minskad kemikalieanvändning

Huvudsakligt ansvar: Alla avdelningar

Årsmål: Gryaab ska genomföra minst två kemikaliebesparande åtgärder.

Kommentar: Målet fördelas på avdelningarna. Åtgärderna ska vara konkreta åtgärder som leder till att Gryaab använder mindre kemikalier. Endast en utredning på området kan tillgodoräknas som en åtgärd.

1.2.3 Minskad energianvändning

Huvudsakligt ansvar: Alla avdelningar

Årsmål: Gryaab ska genomföra minst en energibesparande åtgärd.

Kommentar: Målet fördelas på avdelningarna.

1.2.4 Hög driftssäkerhet

Huvudsakligt ansvar: Drift och TF

Årsmål: Underhållsplanen för 2021 ska vara helt genomförd.

1.2.5 Inriktning för det fortsatta miljöarbetet

Huvudsakligt ansvar: UKM

Kvartal 1 2021: Gryaab ska ha tagit fram ett färdigt förslag till klimatstrategi samt en handlingsplan för genomförande.

Årsmål 2021: Styrelsen ska ha fastställt Gryaabs klimatstrategi.

1.3 Ekonomisk hållbarhet

1.3.1 Realistisk budget och kontroll på verksamhetens kostnader

Huvudsakligt ansvar: Vd

Årsmål: Gryaab nettokostnader ska ej överskrida budget mer än 1 %

Gryaabs verksamhetskostnader ska inte överskrida budget mer än 1%

Gryaabs personalkostnader ska inte överskrida budget mer än 1%

1.3.2 Förbättrade nyckeltal

Huvudsakligt ansvar: Ledningsgruppen

Årsmål: Gryaab ska förbättra sitt eget resultat på utveckling av egna intäkter. Gryaabs resultat för år 2021 ska vara bättre än år 2020. Om utvecklingen går åt andra hållet ska en handlingsplan för att förbättra nyckeltalen tas fram.

Kommentar: Syftet med målet är att Gryaab ska förbättra sitt resultat jämfört med 2020. Det spelar således ingen roll om övriga reningsverk har förbättrat eller försämrat sitt resultat.

1.3.3 Kontroll på framtida årskostnader

Huvudsakligt ansvar: Stab

Årsmål: Gryaab ska ta fram en dynamisk prognosmodell för att kunna förutse årskostnader utifrån olika utvecklingsscenarier för Gryaab.

Kommentar: Prognosmodellen ska utvecklas ur den befintliga långtidsprognosen och användas i projektet Nya Rya för att i realtid kunna ta fram prognoser för avgiftsutvecklingen fram till 2050. Syftet är att skapa sig kontroll över framtida årskostnader på lång sikt. Prognosmodellen ska förankras med revisor.

1.3.4 Möjlighet till ekonomisk uppföljning av projekt

Huvudsakligt ansvar: Stab och Nya Rya

Årsmål: Gryaab ska ta fram verktyg för ekonomisk uppföljning av projekt som är möjligt att integrera med nuvarande ekonomisystem.

1.4 Social hållbarhet

1.4.1 Likabehandling

Huvudsakligt ansvar: Stab

Årsmål: Alla aktiviteter och åtgärder i Plan för aktiva åtgärder för 2021 ska vara genomförda.

1.4.2 Nöjda medarbetare och god psykosocial arbetsmiljö

Huvudsakligt ansvar: Ledningsgruppen

Årsmål: Gryaab ska förbättra resultatet på tre på förhand utvalda områden i medarbetarenkäten. Resultatet ska förbättras jämfört med år 2019.

Huvudsakligt ansvar: Stab

Årsmål: Gryaabs handlingsplan efter medarbetarenkäten 2019 ska vara genomförd.

1.4.3 Säkerställa kompetensförsörjning

Huvudsakligt ansvar: Stab

Årsmål: Alla aktiviteter i kompetensförsörjningsplanen för 2021 ska vara genomförda.

1.4.4 God fysisk arbetsmiljö, säkerhetsmedvetande och säkerhetskultur

Huvudsakligt ansvar: Säkerhetskulturgruppen

Kvartal 1 2021: Säkerhetskulturgruppen ska ha tagit fram en handlingsplan för 2021.

Årsmål: Alla aktiviteter och åtgärder i handlingsplanen ska vara helt genomförda.

1.4.5 Sprida kunskap om grunduppdraget

Huvudsakligt ansvar: Stab

Årsmål: Gryaab ska ta emot i snitt tre studiebesök i veckan under 2021 för elever i årskurs 4-6

Kommentar: Om målet, t.ex. på grund av covid-19, inte går att genomföra ska Gryaab hitta alternativa sätt att sprida kunskap om grunduppdraget.

1.5 Framtida utmaningar

1.5.1 Uppfylla miljötillståndet avseende halt- och mängdvillkor fram till 2036

Huvudsakligt ansvar: UKM

Årsmål: Gryaab ska genomföra en utredning på hur bolaget kan uppnå halt- och mängdvillkor på 3-årsbasis fram till 2036.

Kommentar: Utredningen ska identifiera eventuella hinder till att halt- och mängdvillkoren uppnås och en handlingsplan med åtgärder för att villkoren ska uppfyllas.

1.5.2 Förutsättningar att hantera ett nytt regelverk inom slamhantering

Huvudsakligt ansvar: UKM

Årsmål: Gryaab ska ta fram en konkret handlingsplan inklusive konsekvensutredning baserad på hållbarhetsdimensionerna utifrån de två alternativen i utredningen *Hållbar slamhantering*.

Kommentar: I januari 2020 överlämnades betänkandet *Hållbar slamhantering* SOU 2020:3 till regeringen. Utredningen innehåller två olika alternativa lösningar på hur avloppsslam ska hanteras i fortsättningen. Det första alternativet avser ett totalt spridningsförbud av slam med mycket begränsade undantag. Det andra alternativet avser ett spridningsförbud med undantag för hygieniserat och kvalitetssäkrat slam på produktiv jordbruksmark. Båda alternativen ställer utökade krav, men i olika omfattning, på att återvinna fosfor från det avloppsslam som inte sprids. Båda alternativen kommer innebära stora kostnadsökningar för Gryaab. Utredningen är för närvarande på remiss och det är således fortfarande osäkert om utredningen kommer att leda till lagstiftning. Förbudet ska enligt förslaget börja tillämpas 15 år efter att bestämmelserna trätt i kraft. Syftet med att ta fram en handlingsplan är att vara förberedd på att hantera en eventuell förändring i regelverket kring slamhantering.

1.5.3 Uppfylla utredningsvillkor 1 i miljötillståndet till januari 2024

Huvudsakligt ansvar: UKM och Nya Rya

Årsmål:

1. Utredning kring särskilt förorenade ämnen ska ha påbörjats.
2. En kartläggning av vilka särskilt förorenade ämnen som påverkar kvaliteten på ytvatten utifrån miljökvalitetsnormen ska ha påbörjats.

Långsiktigt mål: Utredning kring särskilt förorenande ämnen ska vara klar tre år efter att miljötillståndet tas i anspråk, d.v.s. troligen januari 2024.

1.5.4 Uppfylla utredningsvillkor 2 i miljötillståndet till januari 2024

Huvudsakligt ansvar: UKM och Nya Rya

Årsmål:

1. Utredning kring metangasavgång för lagring av slam ska ha påbörjats.
2. Värdering av redan identifierade åtgärder ska ha genomförts med hjälp av hållbarhetsmodellen.

Långsiktigt mål: Utredning kring metangasavgång för lagring av slam ska vara klar tre år efter att miljötillståndet tas i anspråk, d.v.s. troligen januari 2024.

1.5.5 Förutsättningar för att kompletterande anläggningar kopplade till Nya Rya ska vara färdiga till 2036

Huvudsakligt ansvar: Nya Rya och Stab

Årsmål:

1. Rekommendationer för fortsatt arbete i rapport för förutsättningar ska ha tagits fram.
2. Grundläggande processkartläggning ska vara klar
3. Finansieringsplan för kompletterande anläggningar ska vara framtagen.
4. Finansieringsplanen och beslutsprocessen ska ha förankrats med Gryaabs ägare, styrelse och andra intressenter.

Kommentar: Med förankra avses att skapa förståelse för planen och konsekvensen av investeringen hos både tjänstepersoner och politiker.

Långsiktigt mål: Processval ska vara färdig till 2022. Finansiering ska vara säkerställd till 2024. Kompletterande anläggning ska vara färdig till 2036

2. Göteborgs Stads budget 2021

2.1 Övergripande verksamhetsmål

Budgetens övergripande mål gäller för Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser. Nämnder och styrelser ska planera sin verksamhet med utgångspunkt i de övergripande verksamhetsmålen. Gryaab har tagit hänsyn till budgetens övergripande mål och övergripande verksamhetsmål i Gryaabs mål.

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fastställer indikatorer för de övergripande verksamhetsmålen och följer upp dessa centralt. Gryaab har inte fått några indikatorer som är av särskilt vikt för bolaget.

Övergripande mål	Övergripande verksamhetsmål
Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför	1.1 Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor.
	1.2 Göteborg genomför tidigt sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla.
	1.3 Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande.
	1.4 Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
	1.5 Göteborg är en levande kultur-, idrotts- och evenemangstad för både boende och besökare.
	1.6 Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro	2.1 Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.
	2.2 Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.
	2.3 Göteborg är en trygg och välskött stad.
	2.4 Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.
Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt	3.1 Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.
	3.2 Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.
	3.3 Göteborgs Stad är en arbetsgivare med goda arbetsvillkor.
	3.4 Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass.
	3.5 Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själva och därmed bidrar till det gemensamma.

2.2 Göteborgs Stads mål och uppdrag till bolaget

Gryaab har inte fått några specifika mål eller uppdrag i budgeten